The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Antradienis, Rugpiučio-August 20 d., 1940 | No. 197

USA--CANADA GINSIS BENDROMIS JEGOMIS

ROOSEVELTAS SUSITARĖ SU KANADOS PREMJERU

Karo specialistai tuojau pradės pasitarimus dėl konkrečių planų

Toli matantieji amerikiečiai senai yra susirupinę Amerikos apsauga. Amerika nėra įvelta į dabartinį Europos karą, bet visi žino, kad Hitleris nepaliks Amerikos ramybėj, jeigu jam pasiseks įveikti Angliją.

Amerikos ambasadorius Francuzijoj Bullit vakar pasakė kalbą nurodydamas, kad Amerikai gręsia karo pavojus. Bullit siulė skubiai ruoštis karui, kad amerikiečiams neatsitiktų tas pats, kas atsitiko francuzams. Patys neapsižiurėjo, kai priešo jau buvo įveikti.

Kas žino prusų militarizmo istoriją ir žino Hitlerio užgaidas, negali abejoti artėjančiu pavojumi. Pagaliau Hitlerio ir Mussolini spauda apie tai aiškiai sako.

Amerikos prezidentas, matydamas artėjantį pavojų, susitiko su Kanados ministeriu pirmininku ir tarėsi abiejų kraštų apsaugos reikalais. Po Europos įvykių visiems yra aišku, kad Suvienytos Amerikos Valstybės gali buti saugios tiktai tuo atvėju, jeigu Hitleris neįsigalės Amerikos žemyne. Jeigu Hitleriui pasisektų paimti Kanadą, tai jam labai lengva butų vesti karas ir su Amerika.

Pasitarimuose dalyvavo ir Amerikos karo ministeris Stimsonas. Pasitarimai buvo trumpi, bet prieita sutarimo visais svarbiais reikalais. Nutarta tuojau sudaryti Komisiją, kuri rupinsis abiejų kraštų apsaugos reikalais. Komisijon bus pasiųsta po 4 ar po penkis atstovus iš kiekvienos valstybės. Rooseveltas jau kreipėsi į karo ministeriją prašydamas, kad jam butų pasiulyti karo specialistų vardai.

Komisijos pareiga bus rupintis juros, oro ir žemyno apsauga. Ji turės apžiurėti kas jau yra padaryta pakraščių apsaugai ir nutarti kas dar reikia padaryti. Komisija savo posėdžius turės tuojau pradėti.

Manoma, kad senatas patvirtins tokius svarbius valstybės vyrų nutarimus.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

OGDENSBURG, N. Y. — Prezidentas Rooseveltas, Kanados premjeras Mac Kenzie King ir karo sekretorius Stimson ceremonijose atminimui Penn. Natl. Guard narių.

Bombarduotos penkios vokiečių divizijos

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Dideli anglų aviacijos burlai išmetė tokią didelę daugybę bombų Calais ir Boulognes uostuose, kad gaisrai aiškiausiai matėsi kitoje kanalo pusėje. Anglų lakunai bombardavo vokiečių kariuomenę, kuri buvo sutraukta į Francuzijos uostus. Lakunai mėtė bombas tiesiog į kareivių minias. Manoma, kad padarytas labai didelis mirtingumas, nes anglų lakunai matė, kaip vokiečiai bėgo į visas puses be jokios tvarkos. Turima žinių, kad į Boulognę vokiečiai sutraukė penkias divizijas. Anglų lakunai jas apšaudė ir padarė labai didelius nuostolius.

Vokiečiams truksta gerų lakunų

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Pastebima, kad Hitlerio siunčiami lakunai kasdien yra blogesni. Paskutiniu metu suimtųjų tarpe yra tokių jaunuolių, kurie beveik nemoka orlaivio valdyti. Praeitą savaitę kiekvienas anglų lakunas numušė po keturis vokiškuosius. O vakar dienos puolimuose kiekvienas anglų lakunas numušė septynis vokiškus. Anglų lakunai tiesiog stebisi, kaip Hitleris gali siųsti taip mažai išmiklytus jaunus vyrus. Anglai nežino ar Hitleris jau visai neturi gerų lakunų ar jis saugo geruosius svarbesniems mušiams.

ORAS

Chicagai ir apylinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedras ir šiltesnis.

Saulė teka 6:02 v. r., leidžiasi 7:45 v. v.

Anglijoj paskelbtas karo stovis

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Anglai turi žinių, kad Hitleris ruošiasi pulti Angliją dar smarkesnėmis jėgomis. Galimas daiktas, kad bandys laipdinti savo kareivius Anglijos pakraščiuose ir krašto viduje. Tam tikslui Hitleris grupuoja laivus ir orlaivius. Anglų vyriausybė nutarė paskelbti visoje Anglijoje karo stovį ir suskirstyti kraštą į karo apygardas. Jeigu dėl kokių nors priežaščių butų nutrauktas susisiekimas, tai įsakoma klausyti valdžios paskirtų asmenų nurodymų karo reikalais. Vyriausybė ir visas kraštas yra pasiryžęs sutikti dar didesnius vokiečių puolimus.

Francuzų kolonijos padeda anglams

ROMA, Italija, rugp. 19 d. — Italų spauda šiandien smarkiai kaltina francuzus. Ji rašo, kad francuzų Somalijos gubernatorius kariauja kartu su britais prieš italus. Nekalbant jau apie švarbias tvirtoves, kurais francuzai perleido britams, aukšti francuzų kariuomenės karininkai padeda britams karą vesti. Francuzų karininkai pasiėmė kanuoles, kulkosvaidžius, orlaivius ir perėjo į britų pusę. Francuzų lakunai taip pat perėjo pas britus ir kartu puola italus. Spauda tai vadina nedovanotinu veidmainingumu, ypatingai po to, kai francuzų vyriausybė pasirašė paliaubas ir prižadėjo nuginkluoti kolonijas.

Anglijoj penkta kolona suvaldyta

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Ministeris pirmininkas Churchill informavo parlamentą apie penktosios kolonos ir vokiškų šnipų veikimą Anglijoj. Vokiečiai šnipinėjimą buvo organizavę vienos svetimos valstybės ambasados tarnautojų pagelba. Anglams pasisekė išaiškinti vokiečių planas ir suimti šnipas. Vienas anglų aviacijos karininkas atidengė slaptus "penktos kolonos" agento ženklus karo sandėliams nurodyti. Ant stogo buvo daromi ženklai, kurie lakunams nurodydavo kur reikia bombarduoti. Kiti penktos kolonos agentai naktį taip pat duodavo signalus vokiečių orlaiviams. Visi šie agentai tapo suimti. Churchill mano, kad penktos kolonos veikla suvaldyta.

Italai džiaugiasi britų pasitraukimu

ROMA, Italija, rugp. 19 d. — Italų karo sluoksniai turi patikimų žinių, kad britų karo jėgos traukiasi iš Somalijos. Italų orlaiviai bombardavo uostą ir pastebėjo, kad britai skuba plauktų iš Berberą. Italai tikisi, kad rytoj galės įeiti į Berberą, nes manoma, kad rytoj britai jau baigs evakuaciją. Anglų lakunai išmėtė tarp italų atsišaukimų, kuriais kviečia kovoti prieš Hitlerį. Hitleris yra italų ir anglų bendras priešas. Italų karininkai neleido kareiviams skaityti atsišaukimų.

Italai saugo graikų konsulatą

TIRANA, Albanija, rugp. 19 d. — Pablogėjus italų ir graikų santykiams, italų valdžia nutarė pastatyti sargybas prie graikų konsulato Trianoj. Oficialiai paskelbta, jog taip elgiamasi dėl augančios neapykantos albanų tarpe prieš graikus. Italai vis dar įtikinėja užsieniškius, kad graikai nušovė didelį Albanijos tautininką. Albanijoj yra sutraukta daug italų kariuomenės ir matyti, jog ruošiamasi karui. Kitais laikais buvus laisva Albanija yra paversta Italijos kolonija.

Anglai priversti trauktis iš Somalijos

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Karo pranešimas sako, kad anglų kariuomenė pasitraukė iš britų Somalijos. Britai buvo priversti tai padaryti, nes karjai yra nuomonės, jog ten esanti kariuomenė yra reikalinga svarbesniems strateginiams punktams ginti. Pasitraukimas iš Somalijos buvo gerai organizuotas. Visi anglų kareiviai buvo susodinti į laivus. Iš Somalijos išvežta visa karo ir maisto atsarga. Prieš pasitraukimą išvežti visi britų sužeistieji ir visi ginklai. Anglų kariuomenės skaičius Somalijoj buvo labai nedidelis. Anglai padarė italams labai didelių nuostolių, nes galėjo pasirinkti strategines vietas ir priešą smarkiai sumušti. Žuvo daug italų ir mobilizuotų juodukų.

Padegtas Zeppelino fabrikas

BAZELIS, Šveicarija, rugp. 19 d. — Praeitą naktį tris kartus buvo duotas aliarmas visai Šveicarijai, nes jos teritoriją perskrido svetimi lėktuvai. Viena bomba buvo numesta šveicarų teritorijoj ir nutraukė telefono ir telegrafo vielas. Trys lėktuvų buriai, vienas paskui kitą, bombardavo vokiečių ginklų fabrikus, esančius Konstanca ežero pakraštyj. Bombardavimo metu padaryta daug nuostolių, nes orlaiviai nusileido labai žemai, kad galėtų gerai pataikyti. Orlaiviams pavyko padegti Friedrichshaveno dirbtuvę, kur vokiečiai gamina pagarsėjusius cepelinus. Liepsnos iš tolo matosi.

Užmuštas kitas kinietis leidėjas

ŠANCHAJUS, Kinija, rugp. 19 d. — Pranešama, kad vakar Wang artimi žmonės užmušė kinietį Chan Ching, kuris buvo redaktorium vieno amerikiečio laikraščio. Jis užmuštas pakeliuj į darbą. Tai trečias toks užmušimas šioje savaitėje.

Kanadoj registruoja vyrus

OTAVA, Kanada, rugp. 19 d. — Vyriausybė nutarė pravesti registraciją visų vyrų, kurie rugp. 21 dieną turės 16 metų amžiaus. Registracijai duotas trijų dienų laikotarpis. Kiekvienas vyras turės vykti į valdžios paskirtą vietą ir užsiregistruoti. Vėliau sveiki ir stiprųs vyrai bus apmokami ginklus vartoti. Kiekvienas kanadietis turi mokėti šaudyti, kad galėtų gintis nuo Hitlerio gaujų.

Išgriauti vokiečių aliuminijaus fabrikai

BAZELIS, Šveicarija, rugp. 19 d. — Praeitą naktį anglų lakunai kelis kartus bombardavo vokiečių didžiausius aliuminijaus fabrikus, kurie randasi visai netoli šveicarų sienos, kitoje Reino pusėje. Pirmiausia lakunai numetė raudonas ugnis, kurios apšvietė visą apylinkę. Vėliau nusileido visai žemai ir išmetė bombas. Lakunai elgėsi labai drąsiai, nes nekreipė jokio dėmesio į priešlėktuvinę ugnį, kuri buvo labai smarki. Iš Šveicarijos matosi sugriauti vokiečių fabrikai ir toli nuneštos namų skeveldros. Nuo pat karo pradžios šie aliuminijaus fabrikai dirbo dieną ir naktį, bet dabar jau negalės toliau darbo tęsti. Turės juos iš naujo statyti, nes jie tapo visai sunaikinti.

Vokiečiai gązdina nauju ginklu

BRUSELIS, Belgija, rugp. 19 d. — Amerikos laikraštininkas Lochner praneša, kad vokiečiai turi išradę naują kovos priemonę, kuri vėl nustebins visą pasaulį. Pasakoja, kad tas naujas ginklas yra bandomas šiaurės uostose ir invazijos metu bus vokiečių pavartotas. Nemini koks tas ginklas yra, nes tai esą karo paslaptis. Greičiausia tai bus naujas vokiečių gązdinimas. Vokiečiai senai pasakoja apie naujus išradimus, bet ligi šiam metui niekо neregėto dar neišrado.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Meksikos karo laivas sulaikė vieną Amerikos prekybos laivą. Spėjama, jog tai padaryta sąryšyj su reakcionierių ruošiamu perversmu ir areštais.

— Egypto vyriausybė nutarė konfiskuoti Italijos piliečių nuosavybę.

— Petain vyriausybė uždraudė verstis medicinos praktika ne francuzams.

— Anglijos orlaiviai trečią kartą bombardavo šiaurės Italiją.

— Anglai traukia paskutines jėgas iš Somalijos. Indiečių pulkas gina paskutines pozicijas ir proteguoja evakuaciją.

— Kanada paskyrė karo atachė Amerikai ir Suvienytos Valstybės paskirs Kanaadi. Tai padaryta sąryšyj su Roosevelto-Kingo pasitarimu.

— Britų oro laivynas bombardavo Adis-Abebą ir kitus Abisinijos miestus.

— Anglai bombardavo Briuselį. Be vokiečių kareivių, užmušė ir gyventojų.

— Smarkiai prasiveržė 17 metų tylėjęs volkanas šalia Tokio. Į jį eidavo ligoti japonai žudytis.

— Roosevelas paskyrė Wickardą žemės ukio ministeriu, vieton pasitraukusio Wallace.

Valdžia diriguoja Francuzijos pramonę

VICHY, Francuzija, rugp. 19 d. — Oficialiame valdžios organe Petain šiandien paskelbė, kad visoms industrijos šakoms yra įvesti komisarai. Komisarų privalės klausyti pramonėj dirbą darbininkai ir darbdaviai. Komisaras turi teisę visai uždaryti pramonės šaką, nubausti darbininkus arba direktorių. Likviduoti ligi šiam metui buvę darbdavių ir darbininkų bendri komitetai. Dabar bus sudarytas patariamas organas prie komisaro. Kandidatus į patariamą organą galės statyti ir darbininkai, bet juos pasirinks pats valdžios pastatytas komisaras. Petain skelbia, kad jis yra priverstas imtis šių priemonių didelei bedarbei išvengti.

Areštuoja neištikimus generolus

MEKSIKO, sostinė, rugp. 19 d. — Pranešama iš Akapulko, kad vyriausybė areštavo kelis Meksikos armijos generolus, kurie nėra ištikimi vyriausybei. Suimtųjų tarpe yra buvęs aviacijos viršininkas gen. Ledesma; generolai Caraveo, Michares, Ramirez ir kiti. Visi jie palaikė kandidatą į prezidentus Almazan. Vyriausybė turi pagrindo juos įtarti ruošus perversmą. Tatai yra paskelbęs pats Almazan. Suimtieji yra Meksikos kariuomenės teismo organų žinioje.

Šautuvu pavyko numušti bombanešį

LONDONAS, Anglija, rugp. 19 d. — Karo pranešimas sako, kad anglų kareiviams vakar pavyko paprastu šautuvu numušti vokiečių bombanešį. Bombanešys, paleidęs bombas pietų Londone, pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžio į kareivių burelį. Pastarieji į jį šaudė iš šautuvų. Kareivių paleisti šuviai buvo toki laimingi, kad pataikė bombanešiui, kuris netrukus ten ir nukrito. Anglų karo metu tai pirmas toks atsitikimas. Ispanijoj šautuvais pavyko kelis orlaivius numušti.

Rusai rodo naują bombanešį

MASKVA, Rusija, rugp. 19 d. — Vakar buvo švenčiama rusų aviacijos šventė. Susirinkusiai miniai karo lakunai pademonstravo naują bombanešį, kurio uodega panaši į žuvies uodegą. Spauda sako, kad šie bombanešiai yra labai didelio greičio. Miniai buvo parodytas automatiškas parašiutas, kuriam atidaryti nereikia traukti virvutė, kaip buvo daroma ligi šiol. Šventei pabaigti parašiutais aikštėje nusileido 150 parašiutistų. Jų parašiutai buvo įvairiaspalviai.

Socialistas Besteiro teisiamas iš naujo

MADRIDAS, Ispanija, rugp. 19 d. — Pranešama, kad garsus ispanų socialistas Besteiro yra perduotas karo teismui ir bus teisiamas iš naujo. Besteiro buvo Madrido universiteto profesorius. Jis dėstė logiką. Daugelis sukilusių karininkų yra klausę jo logikos kursą Madrido universitete. Besteiro nenorėjo trauktis iš Madrido, kai visi bėgo iš sostinės. Nesenai Besteiro buvo nuteistas trisdešimčiai metų kalėti. Dabar teis iš naujo.

Nesutaria dėl Transilvanijos

TURNU SEVERINU, Rumunija, rugp. 19 d. — Vengrija pareikalavo, kad jai butų atiduota du trečdaliai Transilvanijos. Rumunų vyriausybė iš karto jai pranešė, kad ji jokiu budu nesutinkanti su tokiu reikalavimu. Iš savo pusės Rumunija pasiulė Vengrijai pasikeisti gyventojais. Rumunai sutinka perleisti vengrams dalį teritorijos ir atiduoti visus vengrus, gyvenančius Rumunijoj. Žadėjo duoti dalį Transilvanijos, kad tuo budu butų patenkinti Vengrijos "karštagalvių" reikalavimai. Vengrų atstovai nenori girdėti apie šitokius rumunų pasiulymus. Derybos sustojo ir nežinia ar taikiu budu pasiseks išrišti šis reikalas.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Šiam užpuolimui vadovavo taip pat anarchistų grupė, kurių tarpe buvo Transporto sindikato narys jurininkas Leča. Nesiskyrė jis nuo šios kanuolės, kol Barselonoj fašistai nebuvo nugalėti. Kiekvienon pavojingesnėn vieton drąsuolių grupė rito kanuolę ir tol šaudė, kol priešą sunaikindavo arba priversdavo pasiduoti. Su savo kanuole Leča buvo prie gubernaturos rumų, kurie buvo patekę fašistų rankosna, su ja buvo prie kiekvieno vienuolyno, į kurį susispietę fašistai šaudė į laudį ir nenorėjo pasiduoti. Leča buvo kanuolės didvyriu ir Barselonos sindikalistų pasididžiavimu.

Nežinia kas nugalės.

Darbininkai laimėjo kai kuriuos mūšius su sukilėliais. Daugelį savo narių gatvėse paklojo, bet pamatė, jog besiaukojant galima ir laimėti. Pirmomis ryto valandomis dar nesimatė keno pusėj bus laimėjimas. Kai kurios aikštės miesto centre pateko sindikalistų kontrolėn, bet kareivinėse dar tebebuvo pati stipriausia fašistų jėga. Prie miesto Zoologijos sodo esančios kareivinės nei nemanė pasiduoti, o ten stovėjo du pulkai. San Andres kareivinės užsidarė ir nieko neišleido, bet buvo aišku, jog ruošėsi giutis ir eiti pagalbon į blogą padėtį patekusiems kitiems sukilėliams. Civilinė gvardija, kurios Barselonoj buvo keli tukstančiai, taip pat netarė savo žodžio. Iš kareivinių ji nėjo, bet niekas nežinojo kurią pusę ji palaikys.

Mūšiai lakunų tarpe.

Prie Barselonos esančiame Prats aerodrome taip pat ėjo smarkios kovos tarp grupės karininkų, norinčių panaudoti aviaciją sukilėliams, ir didelės aviatorių daugumos, kuri buvo kairiai nusiteikusi. Laimėtojais išėjo antifašistai. Jie tuoj prisikrovė aviacijos bombų ir atvyko barseloniečiams į pagalbą. Tai buvo vienas didžiausių laimėjimų, kuris labai pakėlė kovojančių dvasią. Zoologijos sodą užėmusieji fašistai įstiprino savo kulkosvaidžius aplinkinėse gatvėse ir pamažu slinko į miesto centrą, atakuodami gatvę po gatvės. Atskridęs orlaivis perspėjo kareivinėj esančius kareivius ir įsakė mesti ginklus. Šiems nepaklausius, paleido porą bombų į kareivinių centrą. Nedaug nuostolių tepadarė šios bombos, bet moralinis jų veikimas buvo be galo didelis. Sukilėliai pradėjo trauktis atgal, darbininkai pradėjo juos dar smarkiau pulti.

Netrukus ta pati operacija buvo pakartota su San Andres kareivinėmis. Sukilę karininkai kareiviams pasakojo, jog visa kariuomenė jų pusėj, bet kareivinių kieme nukritusios bombos buvo įrodymu, jog ne visi kareiviai eina su sukilėliais. Dvidešimtes kareivių lavonai parodė tikrąją realybę ir numušė kovos nuotaiką net kai kuriems prisidėjusiems prie sukilimo. Jiems juk buvo užtikrinta, kad viskas buvo taip gerai paruošta, kad vien tiktai kariškų paradu pavyks laimėti. Tuo tarpu tikrenybė buvo visai kitokia.

Vyriausias sukilėlių štabas.

Vienu svarbiausių punktų buvo Kapitanija. Tai buvo vyriausias visos Katalunijoj stovinčios kariuomenės štabas. Tai buvo Katalunijoj esančios kariuomenės viršininko buveinė. Iš ten ėjo įsakymai visai kariuomenei, ten buvo ir vyriausias sukilėlių centras. Iš Kapitanijos, kuri randasi Kolumbo alėjoj prie paties uosto, ėjo įsakymai į visas Barcelonos kareivines, iš ten buvo diriguojamos ir visos sukilėlių operacijos.

Netikęs respublikonų generolas.

Katalunijos įgulų viršininku buvo generolas Liano de la Enkomienda, respublikonas, katalikas ir nemokąs bendradarbių pasirinkti žmogus. Keletas dienų prieš sukilimą jis susikvietė Katalunijoj esančius generolus, pasikalbėjo su jais ir, gavęs įspudį, jog jie nesukilsią, jokių priemonių prieš sukilimą nesiėmė. O kaip vėliau pasirodė, tai ne tiktai generolai, bet net artimiausieji Liano de la Enkomienda bendradarbiai, net jo adjutantai, buvo įsivėlę sukiliman. Generolas Enkomienda sekmadienio rytą norėjo imtis malšinimo priemonių, bet buvo artimiausių savo bendradarbių areštuotas ir iš jo buvo atimta kariuomenės vadovybė.

Goded — Katalunijos fašistų viršininkas.

Katalunijos kariuomenės vadu sukilėliai paskyrė generolą Manuel Goded. Jis buvo laikomas geru strategu, ir sukilėliai manė, jog bus vienintėliu žmogumi, kuris sugebės įveikti bandančius pasipriešinti anarchistus ir sindikalistus, kurie nuo seno buvo gana stiprūs Katalunijoj. Kaip minėjom, generolas Goded buvo Balearų salų įgulos viršininku. Kelios dienos prieš sukilimą, bevažiuodamas iš Madrido į savo tarnybos vietą, pravažiavo pro Barseloną ir aptarė paskutines sukilimo smulkmenas su savo ištikimaisiais generolais ir kapitonais. Sukilimo dieną jis pasižadėjo pats buti Barselonoj ir vesti Barselonos ir Katalunijos nukariavimo operacijas.

Vos tiktai išėjo pirmosios kariuomenės dalys į gatvę generolui Goded buvo pasiųsta radiograma, kad jis kuo greičiausia atvyktų į Kapitaniją. Po pusantros valandos karo hidroavionas generolą jau išlaipino Barselonos uoste, kur jo laukė iš Kapitanijos atvykęs automobilis. Automobilyj buvo du vyriausieji sukilimo rengėjai, kurie tuoj jam raportavo apie sukilimo eigą ir apie netikėtą darbininkų pasipriešinimą visuose kvartaluose. Goded leido suprasti, jog tai esąs menkniekis, ir jis tuojau su jais apsidirbsiąs. Vos tiktai spėjo įžengti į Kapitaniją, tuojau įsakė jį atnešusiems ir iš Maliorkos atlydėjusiems karo orlaiviams pakilti ir bombarduoti Prats aerodromą, kuris pateko į antifašistų rankas ir kurio orlaiviai tik ką bombardavo Barselonoj esančias kareivines.

Generolo įsakymai nepildomi.

Karininkai nunešė Goded įsakymą į uostą, bet jis tačiau nebuvo išpildytas. Goded atlydėjusiems lakunams uosto komiteto nariai išaiškino kas darosi Barselonoj, papasakojo, jog Prats lakunai neprisidėjo prie sukilimo ir jiems pasiulė pasekti pastarųjų pėdomis. Lakunai suprato, jog jie buvo fašistų piktam panaudoti ir apgailestavo Goded atnešę į Barseloną. Jie ne tiktai atsisakė Goded įsakymą pildyti, bet pradėjusį prieštarauti karininką nuginklavo ir atidavė uosto komitetui.

Generolas Goded šaukiasi pagalbos.

Kiak apsižiurėjęs, generolas Goded įsitikino, jog ir pati Kapitanija ne taip jau stipriai apsaugota. Ji galėjo susisiekti tiktai su Atarazanas kareivinėmis, bet su gubernatura, su Ikarijos ir zoologijos sode esančiomis kareivinėmis ryšiai buvo nutraukti. Iš vienos pusės Barselonetos darbininkai iš uosto išritę didžiulius medvilnės ryšulius ir iš jų pasidarę kulkų neperšaunamus apkasus, neleido niekam prie Kapitanijos priartėti. Iš antros — Atazanas karininkai jam pranešė, jog Paralelyj jau padarytos tokios barikados, kurių jie nepajėgs išardyti, jeigu negaus iš kitų įgulų paramos. Goded pradėjo skambinti į visas kareivines. Ten kur susisiekimas buvo nutrukęs siuntė radio pranešimus iš Kapitanijos stoties, bet prašoma pagalba neatėjo. Iš pačios Kapitanijos balkonų jis girdėjo visose Barselonos dalyse kulkosvaidžių ir rankinių bombų sproginėjimą, bet jam į pagalbą visą rytą prašoma kavalerija ir infanterija prie Kapitanijos neartėjo.

To negana. Iš Kapitanijos užpakalį supančių namų pradėjo šaudyti net į pačią Kapitaniją. Generolui Goded jau neteko galvoti apie sukilimo operacijų vedimą, bet rupintis pačios Kapitanijos gynimu. Suskirstė Kapitanijoj esančius karininkus ir kareivius namui ginti, o pats prašė Atarazanas daugiau kareivių pagalbon. Pasirodė, kad jau ir čia susisiekimas perkirstas. Transporto sindikato darbininkai sugebėjo taip įsitaisyti, kad nuo Atarazanas kareivinių negalėtų niekas prie Kapitanijos priartėti.

Puola sukilėlių štabą.

Keturias valandas gynėsi Goded su daugiau kaip šimtu štabo karininkų sukilėlių, keturias valandas iš visų kraštų anarchistų grupės ir respublikoniški policininkai revolveriais ir rankinėmis granatomis puolė Kapitaniją. Apie sukilimo dirigavimą iš Kapitanijos jau nė kalbos negalėjo buti, bet Goded anaiptol dar visai nemanė pasiduoti. Jis įsakinėjo gintis ligi paskutinio. Užmuštųjų sargybas ėjusių kareivių vietoj skirdavo naujus, sužeistųjų karininkų vietoj statydavo kitus. Prie Kapitanijos galvas jau buvo padėję keli desėtkai sindikalistų, nuo kovos lauko jau buvo atitraukti keliolika dešimčių sužeistųjų. Bet Kapitanija vis nenorėjo pasiduoti. Prie Kapitanijos sutraukė anarchistai pačias smarkiausias savo kovos jėgas, sukvietė labiausiai gatvės kovose įgudusius burius. Puolimai buvo daromi po puolimo, bet atrodė kad stori namo murai niekad nenustos svaidę kudkosvaidžių ugnį, kad geležiniai Kapitanijos vartai niekad neatsidarys. Ir nenuostabu. Viduje buvo patys karščiausieji fašistai, patys ištikimieji sukilėliai, ten buvo Barselonos sukilėlių nervai ir smegenys.

Iš Barselonetes pusės, sukilėliams to visai nelaukiant, prie Kapitanijos priartėjo Leča su savo kanuole. Nutaikė jis kanuolę ir paleido porą šuvių į patį Kapitanijos fasadą. Artilerijos šuviai tiek paveikė viduj esančius, kad visi kulkosvaidžiai minutei nutilo. Bet tiktai minutei. Tuojau vėl pradėjo teršėti ir dar su didesniu smarkumu.

Generolas kovoja su paprastu audėju.

Kapitanijos gynimą vedė vienas geriausių ispanų kariuomenės generolų, vienas išmintingiausių strategų, visą gyvenimą karo mokslui pašventęs vyras. Tai buvo generolas Manuel Goded.

Kapitanijos puolimą vedė paprastas Barselonos audėjas jokių akademijų nei aukštų mokyklų nelankęs pilietis, visą gyvenimą prieš militarizmą kovojęs darbininkas. Tai buvo Garcija Oliver.

(Bus daugiau)

DR. K. NURKAT

Kviečia jumis prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos

BUDRIK

FURNITURE HOUSE

Krautuvė Su Mėlynu Frontu

3409 So. Halsted Street

Tel. Yards 2151

DAR TURIME KELETĄ KOPIJŲ

Mikalinos Glemžaitės

Lietuvių Moterų Tautiniai Drabužiai

(iliustruota)

KAINA $1.00

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Chicago, Ill.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau $7.35

Smulkesnės dėl didelių namų. Perkant 50 tonų ar daugiau tiktai $7.00

PETROLEUM CARBON COKE $8.25

Sales Tax ekstra perkant 5 tonus ar daugiau. Tonas .....

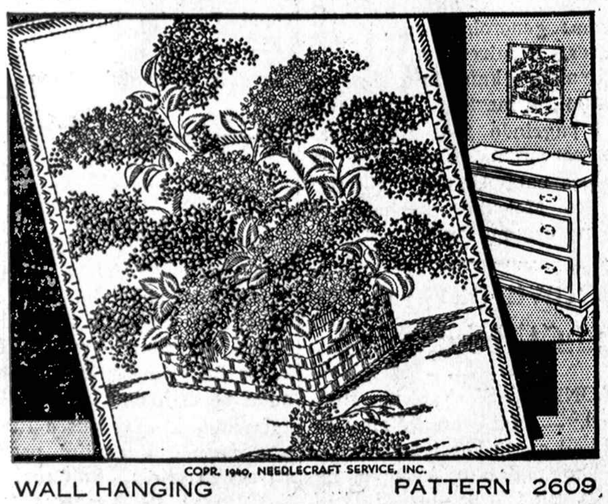

COPR. 1940, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

WALL HANGING PATTERN 2609

2609—Paveikslas

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 2609

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARds 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street — Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue — YARds 1138, YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place — Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. — Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone LAFayette 3572

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepia, šaukite BOULEVARD 1040
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. — Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 6111

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak
išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS
—ADVOKATAS—
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014
State 7572
3149 SO. HALSTED ST.
Victory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

KORESPONDENCIJOS

New York, N. Y.

Lietuvių Spaudos Klubas ir Komunistai

Lietuvių Spaudos Klubas liepos 25-tos dienos 1940 savo susirinkime New Yorke vienbalsiai nutarė "duoti sekančiame susirinkime progos pasiaiškinti, kodėl neturėtų buti prašalinti iš Klubo komunistai, priklausą prie komunistų organizacijų ar simpatizuoją komunistams ir užgirią Lietuvos užgrobimą".

Sekantis susirinkimas įvyks rugpiučio 22-trą dieną, 8 valandą vakare, SLA raštinės patalpose, 307 West 30th Street, New York. Minėtų nusistatymų savo pažiurose nariams apie šį nutarimą pranešama laiškais ir šia žinute.

Vincas F. Jankauskas,
Klubo Sekretorius

Philadelphia, Pa.

Kviečiame Lietuvius Suvažiaviman

Lietuvai netekus nepriklausomybės Philadelphijos lietuviai sujudo del jos likimo. Tatai rugpiučio-Augusto 14 dieną, 1940 metų veikėjai nuo draugijų ir pavieniai susirinko Lietuvių Muzikalėn Svetainėn tuo reikalu pasikalbėti. Susirinkę asmenys šaltai ir rimtai ėmė balsą ir reiškė savo geriausią nuomonę ir supratimą del Lietuvos dabartinio likimo. Ypač svečias iš Lietuvos NN. padarė ilgą ir labai žingeidų pranešimą, nurodydamas gyvenimo palyginimą buvusios Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, susidariusias aplinkybes, priežastis ir tt., del kurių Lietuva negalėjo savo nepriklausomybės išlaikyti. Referatas svečio tęsėsi apie valandą ir pusę laiko.

Šis susirinkimas užgyrė ir nutarė sudaryti LIETUVOS REIKALŲ KOMITETĄ kaip pradinį branduolį, į kurį trauks tas organizacijas ir pavienius veikėjus, kuriems rupi Lietuva ir lietuvių gyvenimas. Nutarta komunacių komitetan nepriimti. Toliau užgirta ir visapusiškai pritarta šaukiamam Philadelphijon LIETUVIŲ VIDURINĖS SROVĖS AMERIKOJE susivažiavimui rugsėjo (Sept.) 1 ir 2 dienomis.

Todel šiuo pranešame ir kviečiame draugijų, organizacijų ir pavienius veikėjus atvykti šaukiamam susivažiaviman, kuris įvyks minėtomis dienomis LITHUANIAN MUSIC HALL, Tilton St. ir Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Pradžia kaip 9 val. ryto. Svečiams apsistoti patartina LORRAINE HOTEL, Broad St. ir Fairmount Ave. ir MAJESTIC HOTEL, Broad St. ir Girard Ave. Tinkamas rezoliucijas, pasveikinimą musų valdžiai už Lietuvos reikalų užtarimą, kaip ir patį programą susivažiavimui vesti paliekame išdirbti šaukiamo susivažiavimo CENTRUI.

LIETUVOS REIKALŲ KOM.
A. Tvaranavičius, pirm.
M. Mankelevičius, vice-pirm.
Z. Jankauskas, rašt.
L. R. Bura, fin. rašt.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

SAPNAVAI?

NENUSIMINK!
NUSIPIRK

SAPNININKĄ

—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI

Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už $1.00. Per paštą siunčiant kainuoja $1.10

NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

Naujienų Spulka

Permainė Vardą

VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—

Universal Savings and Loan Association

Šioje Associacijoje visi indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.

MOKA 3½% UŽ VISUS INDĖLIUS. Kreipkitės

1739 SOUTH HALSTED STREET

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

ELWOOD, IND. — Minia susirinko pasiklausyti Willkie kalbos.

IVAIRENYBĖS

M. ZOŠČENKO

ABEJOJANTIS TOMAS

Tris metus Tomas Kriukovas negavo nuo sunaus jokios žinios, o čia, prašau — gaukite, Tomai Petrovičiau, iš Maskvos miesto, nuo tikrojo sunaus penkis rublius.

"Ak, tu, — galvojo Tomas žiurėdamas gautą pakvietimą. —Kitas sunus tris rublius atkištų ir gana. O čia, prašau— penki rubliai. Šitokiu atveju kokį rublelį ir pragert galima".

Išsivanojo Tomas pirty, apsivilko švariais marškiniais, išmaukė pusbonkį naminės ir išvažiavo į paštą.

"Sakyk susimildamas, — galvojo Tomas kelyje, — penkis rublius! Ir ko tik neatsitinka pasaulyje! Šventieji tėvai! Carų nėra, nieko nėra, mužikas — jėgoj . . . Sunus, gal but, valstybę vairuoja . . . Tėvui pinigų po penkis rublius atšnarijo . . . A r b a meluoja žmonės apie mužikus? Oi, meluoja! Sunus, tai, gal but, ir liokajum viešbuty tarnauja!"

Atvažiavo Tomas į paštą, priėjo prie langelio ir padėjo pakvietimą.

—Pinigus, — pasakė Tomas, —pinigus nuo sunaus prašau man čia!

Kasininkas pasikniso popieriuose ir padavė pusę červonco.

—Taip! — tarė Tomas. — O laiško sunus man nerašo?

Kasininkas nieko neatsakė ir atsitraukė nuo langelio.

"Nerašo, — pamanė Tomas. —Gal vėliau parašys. Galiu palaukti, jei sakysim, pinigų yra."

Paėmė Tomas pinigus, pasižiurėjo į juos stebėdamasis ir staiga trenkė kumščiu į prielangį.

—Ei, dėde! — suriko jis. — Kokius pinigus čia kiši, žiurėk?! . . .

—Kokius pinigus? — atsišauko kasininkas. — Naujus pinigus . . .

—Naujus? — atklausė Tomas. — Gal but, čia patys liepiniai, a? Manai įkaušusiam žmogui viską įbrukt galima? O ženklai kur?

Pažiurėjo Tomas banknotą prieš šviesą. Pavartė rankose. Vėl pažiurėjo.

—Na? — stebėjosi Tomas. —Čia kas toks yra? Kas atvaizduotas? . . . Ar tik ne mužikas? Mužikas! Kaip dievą myliu, mužikas! Na? Reiškia, nemeluoja žmonės. Mužikas ant pinigo. Nejaugi nemeluoja? Nejaugi mužikas dabar tokioj jėgoj?

Priėjo Tomas vėl prie langelio.

Dėde, — tarė Tomas, — kas čia atvaizduotas, a? Atleisk už žodį . . .

—Eik, eik! — tarė kasininkas. — Gavai pinigus ir nešdinkis pas girinį . . . Kur atvaizduotas?

—Gi ant pinigų!

Kasininkas pažiurėjo į mužiką ir šypsodamasis tarė:

—Mužikas atvaizduotas. Tu, jusų aukštybe, atvaizduotas vietoj caro. Supratai?

Na? — tarė Tomas. — Mužikas? O kaip gi aš, dėde, nieko nežinau? Ir žemę ariu. Pas mus visi žemė aria ir nežino.

Kasininkas nusijuokė.

—Kaip dievą myliu, — tarė Tomas. — Tikrai, tvirtina žmonės: veikėjai, sako, dabar kaimietiški. Ir kaimietis pagarboj. O kaip iš tikrųjų, tikrai taip ar meluoja žmonės — nežinau . . . Bet jeigu jau ant pinigų atvaizdas . . . Nejaugi nemeluoja?

—Na, eik sau, eik, — vėl tarė kasininkas. — Nesipainiok čia!

—Tuojau, tarė Tomas. — Pinigus tik leisk paslėpti. Su atvaizdu, ha . . . O aš, dėde, įsivaizduok sau, ir anksčiau šitų carų nemėgau . . . Kaip dievą myliu . . .

Tomas su širdgėla pažvelgė į piktą kasininką ir išėjo.

"Sakyk susimildamas, —galvojo Tomas, — atvaizdą išpiešė . . . Nejaugi mužikui cariška pagarba?"

Paragino Tomas arklį, bet privažiavęs mišką, pasuko atgal ir nuvažiavo vėl į miestą.

Sustojo Tomas prie stoties, pririšo arklį ir įėjo į vidų.

Stotis beveik tuščia. Prie durų pasidėjęs po galva maišą, miegojo kažkoks skrybėlėtas žmogus.

Tomas nusipirko už dvi kapeikas saulėgrąžų ir atsisėdo ant lango, bet, pasėdėjęs minutę, priėjo prie miegančio ir staiga suriko:

—Ei, skribliau, lipk nuo suolo!

Skrybėlėtas žmogus atmerkė akis, abuojai pažvelgė į Tomė maišą ir ėmė pasigardžiuospiaudydamas ėmė sukti bankrutką.

Tomas atsisėdo greta, atstumė maišą ir ėmė pasigradžiuodamas kramtyti saulėgrąžas, išspiaudamas lupenas ant grindų.

"Nemeluoja" — galvojo Tomas. — Pagarba, vis delto, žymu. Klauso. Anksčiau, gal but, į snukį užvažiuotų, o čia klauso, bijosi. Ak tu, kaip viskas atsitiko, nepastebimai atsitiko . . . Sakyk susimildamas . . . Nemeluoja".

Atsikėlė Tomas nuo kėdės ir smagus perėjo salę. Paskui priėjo prie kasos ir žvilgterėjo į langelį.

Į kur? — paklausė kasininkas.

—Ką į kur?

—Bilietą į kur, asilo galva?

—Agi, niekur, — ramiai atsakė Tomas, žiurėdamas kasos vidų. — Galiu aš pažiurėti kasos iš vidaus ar ne?

—O jeigu niekur, — tarė kasininkas, — tai nėra ko čia ir snukio kaišioti.

—Snukio? — įsižeidė Tomas. —Kam šitai sakai?

Ech, girta vaurė!—piktai tarė kasininkas. — Irgi į langą žiuri . . . Velnias pilkasis . . .

Tomas pasilenkė prie langelio ir staiga spiovė į kasininką. Paskui apsisuko ir skubiai nuėjo į duris.

Tomą sučiupo atrišant arklį. Jis plėšėsi, rėkė, stengėsi net įkąsti milicininkui į žandą. Tačiau jį nemielaširdingai nutempė į nuovadą.

Ten, aprimęs, Tomas stengėsi ką tai paaiškinti. Mosikavo rankomis. Ėmė iš kepurės pinigus ir siulė budinčiam žvilgterti į juos.

Bet budintis, kas minutę dažydamas plunksną į rašalinę, rašė protokolą apie einančio tarnybos pareigas kasininko įžeidimą. Ir dar apie tai, kad Tomas, budamas girtas, valgė stoties salėje saulėgrąžas ir spiaudė ant grindų.

Tomas pastatė po protokolu kryžiuką ir, dusaudamas bei kratydamas galvą, išėjo iš nuovados.

Atrišo arklį, sėdo į vežimą, išėmė iš kepurės pinigus ir pasižiurėjo į juos. Paskui numojo ranka ir piktai tarė:

—Meluoja, šėtonai . . .

Ir paragino arklį namų link.

Išvertė *Vanda Petrauskaitė*

Radio

Našlikė Laimės 3 Dienų Kelionę Ant Vandens

Šaltimiero Piknikas Nedėlioj

Per Šaltimiero "Lietuvių Dieną", rugp. 25 d., Oaks darže, bus daug kontestų ir dovanų. Bet man rodos, kad įdomiausias bus našlikių kontestas. Jau dabar daugelis našlikių yra užsiregistravę, o kasdien vis įsirašo naujų kontestančių.

Visos šios našlikės nori laimėti pirmą vietą — buti našlikių karaliene, dėl to, kad šio kontesto laimėtojai teks trijų dienų (per Labor Day šventes) kelionė ant vandens į Mackinac salas ir atgal. Tai bus Šaltimiero dovana gražiausiai Chicagos ir apylinkės našlei. Todėl šiomis dienomis visos našlikės "strainasi" dėlei Šaltimiero pikniko.

Ir nepamirškime daugelį kitų tos dienos įvairumų ir kontestų. Kas laimės polkų kontestą? Kas laimės moterų chorų kontestą? Kas laimės muštynes tarp Dėdės Bruko ir Little Maikio?

Ir kas laimės šimtų dolerių vertės dovanas, kurios teks atsilankusiems?

Dalyvaudami Šaltimiero piknike sužinos te ir matysite viską.

L. M.

Peoples Radio Programas

Dainuos "Granadierių" Trio

Šiandie, antradienį, 7tą valandą vakaro, bus transliuojama reguliaris antradienio lietuvių programas, kurio leidimu rupinasi Peoples Furniture Co. krautuvė. Šio programo išpildyme, tarpe įžymių talentų, dalyvaus visuomenės mėgiamas "Granadierių" trio; be to, valanda bus užpildyta su dainomis, muzika, pranešimais ir patarimais. Tas viskas sudarys gražią ir įdomią valandą pasiklausyti. Patartina užstatyti savo radio minėtu laiku ant pažymėtos stoties. Rep. xxx

PIRKIT SAU MATRACĄ
TIESIAI IŠ DIRBTUVĖS
Wholesale Kaina
SUTAUPYKIT TARPININKO PELNĄ

Mes esame dirbėjai matracų, lovų, box springs ir studio couches.
Mes atnaujiname senus matracus — vienos dienos patarnavimas.
Mes pristatome bet kur mieste. Nuoširdžiai kviečiame jus atlankyti musų įmonę ir pažiurėti kaip mes dirbame. Atsilankkit į musų

Atsineškit šį Kuponą
ŠIS KUPONAS YRA VERTAS $1.00 ANT KIEKVIENO PIRKINIO VIRŠ $5.00

FABRIKĄ
1936-38 S. HALSTED ST.
Tel. MONROE 0377-0378

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicagą), $5.00. Chicagoje ir Europoje — $8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

REIKIA VYRŲ AEROPLANŲ STATYBAI
Žiurėkit skelbimą šios dienos laidoje ir skyriuje, kur reikalaujama darbininkų.

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaičiavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Bukit Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuot jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios— PIRKIT TIESIOGIAI
Sutaupinkit 40%

Išdirbėjai puikių portretų monumentams—
Padaryti U. S. A. Įkurėjai "MONTIGRAPH'O" Garantuoto portreto
PATYRAUS NIEKAD - NENYKSTANČIO ORO NEIVEIKIAMO
Jis negali nukristi!
7098 SOUTH PAULINA ST.
PROspect 1266

Ashen Motor Sales
7405 STONY ISLAND AVE.
Jeigu jųs ieškote up-to-the-minute vartoto automobilio, tai atsilankykite čia ir apžiurėkite juos. 150 automobilių, iš geriausių Chicagoj, visokių išdirbysčių ir įvairių metų.
Mes turime tokius bargenus, kaip

'39 La Salle Conv. Coupe, Radio, Heater, W. W.	$845
'39 Pontiac Conv. Coupe Radio, Heater, W. W.	$695
'39 Ply. 4 Dr. Tr. Sed. Radio, Heater	$395
'39 Dodge 5 Pass. Sedan	$495

Nereikia įmokėti, jeigu jųs turite pastovų darbą. Dešimtį dienų važinėti išmėginimui. Išmokėjimai iki 24 mėnesių. Atdara vakarais iki 10 valandos ir sekmadieniais.
7405 Stony Island Ave.
DORCHESTER 2505—2506

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS Išima Už	$13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje	$50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon.	$25.00
REUMATIZMAS Greita Pagelba	$2.00
GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija ir vaistai	$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

INSURANCE
(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.

1739 South Halsted Street

Telephone CANal 8500

Subscription Rates:

$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.5
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta):	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Airija ir Anglija

Prasidėjus dabartiniam karui, Airiją paskelbė, kad ji bus nepriklausoma. Besibaigiant dvyliktam mėnesiui karo, ji to nusistatymo dar vis tebesilaiko, nors ji yra dalis britų imperijos, kuri kovoja dėl savo gyvybės prieš Hitlerį.

Airiai matė, kas atsitiko su visa eile kitų mažų valstybių, kurios buvo pasiryžusios laikytis šiame kare neutraliai ir tikėjosi, kad kariaujančiosios galybės jų neužkabins: Norvegija, Danija, Holandija, Belgija ir Luksemburgu. Anglai ir francuzai šitų neutralių valstybių nelietė, bet Hitleris jas užpuolė ir užėmė.

Tas pats gali atsitikti ir su Airija. Airiai sako, kad jie ginsis iki paskutinio lašo kraujo, jeigu Hitlerio armijos bandys įsiveržti į jų teritoriją. Bet ar jie stengs apsiginti? Ar nebus per vėlu tuomet šauktis Anglijos pagalbos? O Anglijai butų baisus pavojus, jeigu airių sala patektų į nacių rankas.

Padėtį komplikuoja dar ta aplinkybė, kad tik pietinė tos salos dalis yra atsimetusi nuo anglų. Šiaurinė salos dalis dalyvauja kare prieš Vokietiją. Laisvoji airių valstybė tokiu budu atsisako kooperuoti ne tik su Anglija, bet ir su airiais, gyvenančiais toje pačioje saloje.

Pietinę ir šiaurinę Airiją skiria daugiausia religija ir atsiminimai apie praeities kovas, kilusias dėl religijos. Laisvoji (pietinė) Airija yra katalikiška, o šiaurinė Airija (Ulster) protestoniška. Viešpataujančioji religija Anglijoje yra taip pat protestoniška, nors Škotijos gyventojų didelė dalis yra katalikiška. Škotai su anglais sutinka, bet katalikai airiai — ne.

Bet jeigu Hitleriui pavyktų "paklupdyti" Angliją, tai visų airių likimas butų nepavydėtinas. Rodos, jie turėtų tai suprasti ir susitarti, kol dar ne vėlu, gintis išvien nuo bendro pavojaus. Tačiau praeities tradicijos pas juos yra stipresnės, negu sveiko proto sumetimai.

Bolševikiško "išvadavimo" vaizdas

Ateinantieji jau iš paleckinės Lietuvos laikraščių numeriai daro vis aiškesnę tos "laisvės" išvaizdą, kurią Lietuvos liaudis gavo iš Stalino malonės. Iš jų patiriame, kad Dekanozovo pastatytoji valdžia uždraudė Lietuvos Mokytojų Sąjungą ir žurnalus, kuriuos ji leido. Toje mokytojų organizacijoje vadovavo val. liaudininkai ir socialdemokratai, o ne kokie nors fašistai. Lietuvos mokytojų niekas nepriskaitys prie "kapitalistų" arba darbo žmonių "išnaudotojų".

Pamąsčiusi kiek, ta valdžia paskui nutarė uždrausti visų Lietuvos organizacijų veikimą, kurios buvo užregistruotos iki birželio 20 dienos. Po tos dienos Paleckis legalizavo komunistų partiją. Taigi tik komunistų partija ir paliko neuždraustą.

Kuomet naujoji valdžią ėmė skelbti, kokias "reformas" ji padarys žemės ukyje, Lietuvos ukininkai persigando ir pradėjo pardavinėti arba skersti savo gyvulius, kad jie nepatektų į komisarų nagus. Toks pat dalykas atsitiko, beje, ir Sovietų Sąjungoje 1928-29 m., kai Stalinas sumanė varyti visus ukininkus į "kol-chozus" (kolektyvius ukius) — apie pusė gyvulių sovietų Rusijoje tuomet buvo išskersta, ir Rusija dar iki šiol nėra pakėlusi savo gyvulių ukio iki to stovio, kurio jisai jau buvo pasiekęs prieš kolektyvizacijos laikus.

Komisaro Dekanozovo pastumdėliai susigriebė, kad Lietuvos jautiena ir "bekonai" gali išnykti, pirma negu jie suspės juos pagrobti. Todėl jie išleido dekretą, grąsindami ukininkams baudomis iki 50,000 litų ir kalėjimu iki šešių mėnesių, jeigu kuris jų drįs "be leidimo" papiauti arba parduoti savo karvę arba kiaulę.

O "kurstytojams" prieš valdžią ta "liaudies valdžia" įvedė karo lauko teismus ir paskyrė bausmėmis sunkiųjų darbų kalėjimą nuo dviejų metų iki gyvos galvos arba mirtį!

Kas dabar gali sakyti, kad Lietuvos žmonės nėra "laisvi" ir "laimingi"?

Tačiau neužmirškite, kad tai būvo dar tiktai pradžia arba, kaip rusų patarlė sako: "Eto tolko cvetočki, a jagodki budut vperedi" (Tai tiktai žiedeliai, o uogelės bus paskiau!). Tie dekretai buvo išleisti daugiausia pirmose liepos mėnesio dienose, **kuomet Lietuva dar nebuvo paskelbta "sovietine respublika" ir dar nebuvo "priimta" į SSRS.** Pilnos "laisvės" ir "laimės" Lietuvos žmonės susilaukė keturioms savaitėms vėliau. Kiek smulkesnių žinių apie dabartinę padėtį "keturioliktoje sovietų respublikoje" pasaulis, veikiausia, nepatirs. Bet pagal "žiedelius" jau galima numanyti ir apie "uogeles".

Tai vis, matote, su tikslu, kad Lietuva butų "laisva" ir "apšviesta".

APŽVALGA

UKININKAI SKERDŽIA GYVULIUS

Kai bolševikų primesta Lietuvai Paleckio vyriausybė išleido "įstatymą", kuriuo visos žemės Lietuvoje yra paimamos valstybės nuosavybėn, tai ukininkuose kilo panika. Jie pamatė, kad valdžia netrukus pradės atiminėti jų turtus, todėl jie ėmė skersti arba pardavinėti savo gyvulius.

Paleckio finansų ministeris tuomet išleido griežtą dekretą, grąsindamas aštriomis bausmėmis už gyvulių skerdimą arba kitokio turto naikinimą. Apie tai patiriame iš "Eltos" pranešimo, paskelbto Kauno laikraščiuose liepos 6 d. Pranešime skaitome:

"Paskutiniu laiku buvo pastebėta, kad stambieji ir kai kurie vidutiniai bei smulkieji ukininkai ėmė naikinti gyvąjį ir negyvąjį ukio inventorių. Vieni iš jų tai ėmė daryti sąmoningai, norėdami pakenkti krašto ukiui ir vyriausybei, kiti — patikėję įvairiems provokaciniems gandams.

"Kadangi pakartotiniai vyriausybės pareiškimai ir gandų paneigimai bei griežtos priemonės prieš jų skleidėjus šitos sauvalės nesudraudė, tai **finansų ministeris pasirašė tuo reikalu įsakymą, kuris tuojau įsigaliojo.** Įsakymas sulaikys nuo gyvojo inventoriaus, ypač nuo brangių veislinių gyvulių naikinimo. Jį galima laikyti papildymu birželio 28 d. įsakymo, kuriame žemės ukių savininkams, valdytojams ir darbininkams buvo įsakyta likti savo vietose ir rūpintis, kad normalus darbas ir gamyba žemės ukyje nesusitrukdytų. **Už vieno ir antro įsakymo nevykdymą gresia didelės baudos."**

Pasirodo, kad savo gyvulius ėmė skersti ne tiktai stambieji ukininkai ("buožės"), bet ir vidutiniai ir smulkieji. Jau iš šito vieno fakto galima numanyti, kad bolševikiškas "reformas" Lietuvos žemės ukyje pasitiko neprielankiai visi valstiečiai, — nors Maskva ir jos pakalikai skelbė, kad vidutiniems ir smulkiems ukininkams jos atneš "laimę".

Galima įsivaizduoti, kaip Lietuvos valstietis jaučiasi, jeigu jisai naikina net **brangius veislinius gyvulius!** Kuomet taupus ukininkas, kuris ilgų metų pastangomis įsigijo ir užsiaugino gerus veislinius gyvulius, ima juos skersti, kad jisai galėtų bent sočiai pavalgyti, pirma negu valdžios komisarai jį apiplėš, tai kiekvienam turi buti aišku, kad tas ukininkas **nustojo bet kokios vilties** susilaukti geresnės ateities.

O tačiau komunistiški šarlatanai skelbia, kad Lietuvos liaudis su didžiausiu džiaugsmu priėmė "sovietizaciją", kurią jiems bolševikai atnešė iš Maskvos.

DIDELĖS BAUSMĖS UKININKAMS

Paleckio finansų ministerio dekretas, paskelbtas liepos 2 d., skamba taip:

"Pasirėmęs Nepaprastuoju metu tautos ukiui tvarkyti įstatymu (V. Ž. Nr. 704, eil. 5432) **nenormaliai padidėjusiam gyvulių skerdimui sustabdyti draudžiu:**

"1) Parduoti ir skersti be žemės Ukio Rumų agronomo ar gyvulininkystės instruktoriaus leidimo kontroliuojamus ar kilusius iš kontroliuojamų ukių galvijus (numeruotais ragais ar su ženklais ausyse), nekontroliuojamas telyčias, karves iki 5 metų amžiaus, bulius ir kuilius.

"2) Kitus galvijus, kiaules ir avis galima parduoti bei skersti tik tam metui normalios amortizacijos ribose.

"3) Nusižengę šiam įsakymui, gyvulių pardavėjai ir pirkliai baudžiami bauda iki 50,000 lt. arba areštu ligi 6 mėnesių arba abiem bausmėm kartu.

"4) Šio įsakymo vykdymą prižiuri policija, viršaičiai ir seniunai.

"5) Šis įsakymas veikia nuo paskelbtosios dienos."

Tik pamanykite: 50,000 litų pabaudos ir 6 mėnesiai arešto! Vargiai surasite Lietuvoje bent ukininką, kuris galėtų tokią pabaudą užsimokėti. Reiškia, nusikaltusiam ukininkui atimama jo ukis ir jisai, netekęs viso savo turto, eina dar pusę metų kalėti. Ir tik už tai, kad jisai papiovė **arba pardavė be** komisaro leidimo savo karvę!

Tokio žiauraus ukininkų persekiojimo Lietuva dar nėra mačiusi.

UŽDRAUSTAS VISŲ DRAUGIJŲ VEIKIMAS

Sovietų komisarui Dekanozovui ėmus Lietuvoje šeimininkauti, iš Kauno ėjo viena po kitos "Eltos" telegramos, kad Lietuvos žmonės esą išvaduoti iš "Smetonos rezimo" jungo ir įgijo laisvę. Bet paskaitykite, ką pranešė liepos 6 d. "profsąjungų" organas "Darbininkų Žodis":

"Vidaus reikalų ministeris, vadovaudamasis valstybės saugumo sumetimais, laikinai sustabdė veikimą **visų Lietuvoje veikiančių draugijų ir jų padalinių,** kurie į draugijų registrą buvo įrašyti iki šių metų birželio 20 d. Sustabdytosios draugijos ir jų padaliniai toliau galės veikti tiktai gavę vidaus reikalų ministerio specialų leidimą."

Reiškia, uždraustas veikimas visų organacijų, kurios gyvavo iki Paleckio laikų. Bet po birželio 20 d. Paleckis legalizavo komunistų partiją, kuri Lietuvoje galėjo turėti daugių daugiausia tukstantį-kitą pasekėjų, o organizuotų narių turėjo tiktai saujelę. Ši mažiukė klika gavo monopolines teises Lietuvoje.

Tokią "laisvę" suteikė Lietuvos žmonėms Maskvos despotai.

UŽDARĖ LIET. MOKYTOJŲ SĄJUNGĄ

Kauno "Lietuvos žinios" liepos 5 d. rašo:

"Uždarius Lietuvių Mokytojų Sąjungą, vidaus reikalų ministerio nutarimu uždaryti ir šios sąjungos centro valdybos leistieji žurnalai: 'Tautos Mokykla' ir 'Mokyklos Dienos'."

MIRTIES BAUSMĖ ARBA KATORGA

Kauno laikraščiuose liepos 5 d. įdėta toks pranešimas apie karo lauko teismo įstatymą:

"Kas kurstė karius, šaulius ar kitus kariuomenės ir Šaulių sąjungos pareigunus 1) nevykdyti valstybės įstatymų ar valstybės organų įsakymų, 2) sudaryti Lietuvos Respublikai priešingas ar slaptas organizacijas arba dalyvauti tokiose organizacijose, 3) sukilti prieš valstybės organus ar kitaip jiems pasipriešinti, 4) nuversti esančią Lietuvos Respublikos valstybinę santvarką, 5) veikti Lietuvos Respublikai priešingų valstybių naudai,

"tas baudžiamas mirties bausme arba sunkiųjų darbų kalėjimu nuo dviejų metų iki visą amžių kalėti."

"Šis pakeitimas veikia nuo 1940 m. liepos 1 d."

Vadinasi, už kurstymą nevykinti valdžios organų įsakymų arba dalyvauti slaptoje organizacijoje teisia **karo lauko teismas, t. y.** toks teismas, kuriame apkaltintasai neturi teisės nė šaukti liudininkus, nei pasisamdyti advokatą, nei, pagaliau, pats gintis teisme. Ir bausmė — mirtis arba katorga nuo dviejų metų iki viso amžiaus!

Lietuvos komunistai ir jų vienminčiai Amerikoje per 13 metų verkė, kad Voldemaro "teismas" sušaudė, po gruodžio perversmo 1926 m., keturis jų slaptos partijos lyderius (Greifenbergį, Požėlą ir k.). Bet kai tiktai atėjo Maskvos komisarai "vaduoti" Lietuvą, tai mirties bausmė tapo įvesta vien tiktai už "kurstymą" neklausyti valdžios įsakymų arba slaptai organizuotis. O prieš tuos mirties sprendimus nėra apeliacijos. Karo lauko teismo paskirta bausmė yra vykdoma per 24 valandas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Slovakai aklai klauso Hitlerio

BRATISLAVA, Slovakija, rugp. 18 d. — Hitlerio pastatyta ir remiama slovakų vyriausybė nutarė uždrausti žydams laikyti pas save šaunamus ginklus. Dekretas sako, kad žydai pas save negali turėti jokios sprogstamos medžiagos, jokio ginklo nei savo asmeniui apsaugoti. Visi žydai, kurie turėjo leidimus ginklams laikyti, privalo tuos ginklus įteikti policijai. Valdžios išduoti ginklams laikyti leidimai nustoja galios.

Willkie pasisakė už Roosevelto politiką

ELWOOD, Ind., rugp. 18 d. — Respublikonų kandidatas į prezidentus Wendell Willkie pasakė kalbą apie busimą savo politiką. Buvo tikėtasi Willkie kalboj išgirsti kas naujo; manyta, kad jis užims visai kitokią politikos liniją negu Rooseveltas, bet pasirodo, kad nieko naujo jis nepasiulė. Jis pasisakė, kad Amerika turi smarkiai ginkluotis nuo priešų apsiginti. Jis pasakė, kad Hitleris yra Amerikos priešas, kad Anglijai reikia padėti, kad reikalingas kariškas apmokymas. Pasisakė už visus tuos dalykus, kuriuos Roosevelto vyriausybė jau veda gyveniman. Gale kalbos tiktai pridėjo, kad visa tai jis geriau padarysiąs negu Rooseveltas.

Apie Įvairius Dalykus

CENZURAI JAU 2,000 METŲ

Dabar, karo metu, visi Prancuzijos, Anglijos ir Belgijos laikraščiai yra tokioje griežtoje cenzuros priežiuroje, jog labai dažnai pasitaiko pamatyti laikraštyje tik straipsnio antraštę: toliau gi paliktą tik baltą vietą... Prancuzai, nemažai jau pripaišė karikaturų ir prigalvojo anekdotų apie savo "žiauriuosius" karo metu atsirądusius cenzorius. Bet tie juokai ir karikaturos nė kiek cenzorių negąsdina ir jie toliau, tokiu pat įsismaginimu, brauko ir karpo žirklėmis jiems nepatikusias straipsnyje vietas.

Gal karo meto žurnalistams kiek pataiso nuotaiką tai, kad "ne jie pirmieji, ne jie paskutinieji"... Cenzura, ačiu Dievui, štai jau susilaukė gražaus amželiaus dviejų tukstančių metų... Ne vienas krito ir ne vienas dar kris po žirklių smugiu..,

Du tukstančiai metų? Atrodo neįtikėtina, bet...

Iki šiol buvo plačiai žinomos septynios muzos, įvairių meno šakų globėjos. Pasirodo, kad esanti dar ir aštuntoji muza, nors, žinoma, ne kiekvienas gal norės pripažinti, kad jos globojamasis darbas yra tokiu jau grynu menu: tai Anastazija, cenzuros globėja. Kai kuriuose kraštuose cenzorių "gerbėjai" juos sveikina šventos Anastazijos dieną: tartum vardinės...

Pirmasis didelis rašytojas, kurio amžinus kurinius palietė cenzoriaus žirklės, buvo ne kas kita, tik pats Homeras, pirmasis karinių reportažų, Ilijados ir Odisėjos, autorius. Čia reikia pastebėti, kad jo veikalai buvo išcenzuruoti praslinkus 600 metų po jo mirties. Juos cenzuruoti pasišovė žinomas graikų filosofas Platonas, nemirtingosios "Puotos" autorius.

278 metais prieš Kr. gimimą, vadinasi, prieš 2317 metų, Platonas parašė labai piktą kai kurių "Ilijados ir Odisėjos" vietų kritiką. Jo tvirtinimu tos vietos labai skaudžiai įžeidžiančios dorovės jausmus. Į tuos jo pareiškimus buvo atsižvelgta, ir to meto kopistai tas vietas paprasčiausiai nurašinėdami praleisdavo.

Tą datą galima laikyti cenzuros gimimu. Tuo metu cenzoriams nebuvo ypatingai daug darbo, nes ir rašytojų buvo ne per daugiausia, ir rašto multiplikavimo priemonės buvo labai primityviškos.

377 met. kinai, kurie beveik viską pirmiausiai patys yra sugalvoję, irgi pasiskubino susipažinti su Anastazija. Konfucijus, kurį daugelis laiko filosofijos tėvu, taip pat buvo išcenzuruotas. Cenzorium tuo metu Kinijoje buvo pats imperatorius, garsiosios Čenu dinastijos kurėjas. Jis nemėgo juokauti su dorove, tarė Konfucijų per daug lengvai į ją žiurint ir todėl įsakė sudeginti visus jo veikalus, pareikšdamas, jog Konfucijus gali dar džiaugtis, kad ir jo paties taip pat nesudegina. Laimei, kai kurie palėpių bibliografai nuslėpę išsaugojo musų laikams pilną šito didelio filosofo raštų rinkinį.

Švelnusis poetas Ovidijus, Kristaus metininkas, yra daugiausia cenzuruotas iš visų laikų rašytojų. Jo kurinys "Meilės menas" pergyveno visokiausių perturbacijų, nuo tos dienos, kai pasirodė. Paskutinį kartą tas jo veikalas buvo konfiskuotas San-Francisce už nemoralumą 1920 metais. Už tą tariamą nemoralumą gyvas budamas Ovidijus buvo ištremtas iš Romos.

Kažkoks fatališkumas persekiojo Ovidijaus veikalus. 1497 metais baisusis Florencijos vienuolis Savanarola pasmerkė sudeginti ant laužo visus Ovidijaus raštus, Florentiečiai šį jo įsakymą išpildė, sudegino Ovidijaus knygas, bet po vienų metų užlaipino ant laužo ir patį Savanarolą. Tai buvo pirmas ir vienintelis iki šiol cenzorius, nukentėjęs dėl savo subtilios profesijos...

Net gi Dante Alighieri, kurį italai beveik dievino, ne išvengė Savanarolos ir jo įpėdinių rustybės, bet jo genialūs veikalai atgimdavo iš pelenų kaip Feniksas. Amžių bėgyje "Dieviškoji komedija" buvo sudeginta bent keliolika kartų.

Boccaccio irgi patyrė cenzuros griežtumus. Jo "Dekameronas" susilaukė pakartotinų pasmerkimų. Popiežius Povilas IV, kuris pasižymėjo literaturos meile, mėgino išgelbėti "Dekameroną" nuo indekso, įnešdamas į šitą knygą pataisas, bet publika su popiežiaus pataisomis sutiko labai nepalankiai ir tą knygą viešai sudraskė. Italijoje ir toliau visi skaitė Boccaccio "Dekameroną" išleistą Prancuzijoje. Bet tuo dar nepasibaigė "Dekamerono" kryžiaus keliai. 1922 met. Amerikos leidėjas, išleidęs pilną "Dekameroną" anglų kalba, buvo nubaustas 2000 dolerių pabaudos ir knyga buvo sukonfiskuota. Tuom pačiu Boccaccio "Dekameronui" buvo padaryta Amerikoje didžiausia reklama.

Erazmo, Kalvino, Liuterio raštai buvo nekartą pasmerkti sudeginti ant laužo. Bet Liuteris, kaip žinome, atsikeršijo, sudegindamas popiežiaus bulę, už ką jis buvo ekskomunikuotas.

Panašus likimas ištiko ir Rabelais veikalus "Gargantua" ir "Pantagruel". Jo laisvumai jau pridarė nemaža nemalonumų. Šekspyro irgi buvo toks pat likimas. Jo "Karalius Lyras" buvo išcenzuruotas, nes kai kas įžiurėjo aliuzijų karaliaus Jurgio beprotybei. Taip pat buvo išcenzuruotas jo "Venecijos pirklys", nes įsižeidė kai kurie to meto Anglijos žydai. Vistik tai nesutrukdė Šailoko vardui pasiekti musų laikus.

Netgi "Robinzonas Kruzo" 1700 metais buvo uždraustas Ispanijoje, o tai įrodo, kad kvailybė jau neturi nei amžiaus nei tėvynės. Tas pats buvo ir su "Gulivero kelionėmis".

Cenzuros buvo paliesti Volteris, Žan Žak Russo, Šileris, Heine, Sheley, Balzakas, Viktoras Hugo, Mopasanas, Bodleris, Oscar Wilde, Anatole France, Zola, Ibsenas, Puškinas, Tolstojus, Goethe ir kiti.

Kaip matyti, moterėlė Anastazija mėgsta rankų darbelius, ypačiai karpymą...

"L. A."

Vidurmiestyje Nukrito Akmuo

Vakar anksti rytą vidurmiestyje (6 S. Clark St.) nukrito nuo trobesio didelis akmuo, kuris buvo naudojamas kaipo ornamentas (atseit, papuošimas). Kaip tik tuo laiku pro šalį ėjo keli žmonės, kurie per plauką išliko neužgauti.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Skaitytojų Balsai

Bendradarbiavimo Klausimu

Vincent B. Ambrose pastatė "Naujienų" rugpiučio 14 d. laidoje klausimą — *"Su kuriais mums pridera dėtis kovoje už Lietuvos Nepriklausomybę?"*

Klausimas aktualus ir turi buti skubiai rišamas ir išrištas. Amerikos laisvoji ir inteligentiškoji lietuvija turi pirmoje vietoje aiškiai ir griežtai išaiškinti: *Kas stoja už laisvą Lietuvių tautą ir Nepriklausomą Lietuvą* ir *kas prieš Lietuvą ir Lietuvių Tautą*. Šitą klausimą išsiaiškinę, atsakysime p. V. B. A. klausimą.

1. Lietuviai komunistai aiškiai pasisakė, kad jie yra prorusai ir dirbą kartu su rusais imperialistais už Rusijos imperijos atstatymą — *jiems Lietuva ir lietuvių tauta nieko nereiškia*. Jie savo širdis ir protus yra pardavę Sovietų Rusijai. Tą parodo jų visi bezdžionavimai. Jie kalba vien tik tą, ką jiems pasako Maskva—savo proto jie niekuomet nevartoja, o gal, ištikrųjų, jo ir neturi. Tad su jais, aišku, padoriems lietuviams dėtis ar ką nors bendro turėti ne pakeliuje.

2. Lietuviai katalikai per savo Federacijos Centrą ir laikraščius pareiškė, kad jie stoja už Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą, demokratiniu budu valdomą ir tvarkomą, atmetant vadizmo nuostatus ir grįžtant prie Nepriklausomybės deklaracijos ir Steigiamojo Seimo principų. Iš to seka, kad su musų Amerikos lietuviais katalikais galime dirbti ir bendro tikslo siekti.

3. Sandariečiai savo formalios deklaracijos dabar dar nėra paskelbę, bet iš praeities ir jų organo "Sandaros" visiems aišku, kad jie yra koalicijos šalininkai ir neabejojamai stoja už Lietuvos Nepriklausomybę ir demokratinę tvarką. Iš to aišku, kas stoja už Nepriklausomą, demokratinę Lietuvą — stoja kartu su mumis ir mes galime neabejojamai stoti su jais.

4. Tautininkai, vadinami smetonininkai ir voldemarininkai be abejonės, yra Nepriklausomos Lietuvos šalininkai ir šioje srityje mes sutampame su jais, o jie su mumis. Kiek liečia vidujinę santvarką, jie dar nėra pasisakę, bet savo konferencijoje, kuri įvyks Philadelphijoj rugsėjo 1 ir 2 d., turbut pasisakys. Tačiau, jeigu ir nepasisakytų, arba net ir pasisakytų už senąją santvarką, tai vistiek butų galima ir su jais dirbti, nes ir jie siekia Lietuvos išvadavimo ir atstatymo.

Šiandien Lietuvių Tautai ir Amerikos lietuviams turi buti didysai ir pagrindinis klausimas bei tikslas *Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimas ir Lietuvių tautos išlaisvinimas*. Kol Lietuva bus Rusijos dalis ir kol rusai komisarai stumdys ir smaugs lietuvius, tol apie krašto pagerinimus bei reformas ar demokratiją kalbos bus tuščios, nes Rusijos visa demokratija sukoncentruota į kujį (sledge-hammer) ir piautuvą—įrankius ir simbolius mušimo ir piovimo. Kaip skaudus yra kujis, taip skaudi yra komunistinė ranka; kaip kreivas yra piautuvas, taip kreiva yra komunistų demokratija ir visa politika—jie kalba vieną, o daro kitą. Jie čiulba apie liaudį, kaip lakštingalos, o drasko tą pačią liaudį, kaip vilkai. Jie žada tautoms laisvę, o faktinai duoda kalėjimus ir kapus. Šitą lietuviai gerai žino iš praeities ir iš dabar gyvenamų dienų.

Atsižvelgiant į Lietuvos prismaugimą ir lietuvių kančią, tenka tuščias kalbas ir visokius burbulus apie Smetonas, Smetonienes, ir bolševikų "laisves" palikti pasamdytiems Rusijos agentams, Nepriklausomos Lietuvos ir Lietuvos Tautos priešams, o sąmoningiems lietuviams, kurie žinome kas yra Valstybės ir Tautos laisvė, priseina neatidėliojant stoti į *Lietuvių Frontą*, ir kovoti už visiems bendrą ir brangų idealą — *Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą*.

Musų priešai tebunie komunistai, kurie stoja prieš Lietuvą ir Lietuvių Tautą, o tautiški draugai visi tie, kurie stoja už suvereninę Lietuvą ir savistovią Lietuvių Tautą.

—*L. Graužas*

MALEVOS IŠPARDAVIMAS

5000 galionų po ..... 89¢ gal.

4000 gal. Regulariai $2.95, po $1.49

3500 gal. varnish po ..... 99¢

ŽEMA KAINA ANT WHITE LEAD IR LINSEED OIL

Terpentinas po ..... 40¢ gal.

BUDRIK ANNEX

3417-21 S. Halsted St.

COAL and COKE

Pasinaudokite Pilnai Žemomis Vasaros Kainomis.
NUSIPIRKIT PAKANKAMAI
ATLAS COAL Ateinančiai Žiemai
Illinois Sales Taksų 3% įeina į Paduodamą Žemiau Kainų Sąrašą

Žemiau paduodamos kainos yra už cash, perkant 4 tonus ar Daugiau

POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Neruksta ... Namams $7.75

WEST VIRGINIA MINE RUN — Extra rupios $7.35

PETROLEUM CARBON Pile Run $8.75

PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings $8.00

MILLER'S CREEK — Didelį Šmotai, Genuine Consolidation $9.65

ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys $9.50

Visos musų anglys stokeriams yra dust treated.

ILLINOIS SCREENINGS — geresnis kieme sijojimas; galima stokeriui vartoti arba rankomis kurenti $4.70

ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglys—tinka visiems stokerių įrengimams $6.05

ROYAL STOKER NUT — Musų Vadas, Puiki Stokeriam Anglis $6.05

BLACK MAGIC SCREENINGS —1-inch rupumo $7.20

BLACK MAGIC STOKER NUT —1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasėkom. Geriausias ką pinigai gali pirkti $7.65

Kainos Gal but Pakeistos Be Įspėjimo.

ATLAS FUEL COMPANY

ISTEIGTA 1915 METAIS.
4919-21 So. Paulina St. Prospect 7960-61

NAUJIENU-ACME Telephoto

ELWOOD, IND. — WENDELL WILLKIE KALBA.

MARGI, ĮVAIRUS ĮSPUDŽIAI IŠ RUGPIUČIO 11 DIENOS

Vieno Sekmadienio Nuotykiai

Mano parapijos vienas stambus ukininkas užnėrė vieną galą virvutės ant gaidžio kojos, o kitą galą pririšo prie lovos. Pirmą miegą numigęs ukininkas temptelėjo šniurą ir gaidys pasiplasnojęs sugiedojo. Tuoj senis pradėjo šaukti sunų: "Jonel, Jonel, jau gaideliai gieda!" Bet vietoj Jonelio bernas turėjo kelti ir pančius, vadžias ir kitus šniurus vyti.

Praėjusį sekmadienį draugas Karčauskas paskambina telefonu ir prikelia mane. Sako: "Koks puikus rytmetis iš po smarkaus lietaus ir perkunijos. Juk šiandien 'Naujienų' rudeninis piknikas įvyksta. Tai didesnis, garsesnis ir už Šv. Mykolą Kuršėnuose ir Šv. Onos Alytuje, ir Šv. Petro Žagarėje, ir didesnis už Gruzdžių Šv. Roko atlaidus."

Chicagos "Palanga"

Bet pirm vykimo į "Naujienų" pikniką mes, Karčausko sunus Jurgis ir dar vienas jaunuolis Karčausko automobiliu nuvažiavome į Chicagos "Palangą" — Jackson Park beach'ių. Buvo labai gera iš ryto, kada mažai žmonių, po šiltą, erdvų ežerą paplaukioti.

Sugrįžę į Karčauskų namus radom p. Karčauskienę su šiltais pietumis; "spring chicken" ir kitais gardumynais belaukiant. Po pasimaudymo karštoj dienoj ir atvėsus atsiranda apetitas ir tikrai mes pasistiprinom ir pasisotinom, už ką reikia dėkui pasakyti draugams Karčauskams. Važiuojant d. Karčauskas neužmiršta kartu pasiimti ir savo kaimynką Onutę. Visur jis ją su savo šeima pavežina ir suteikia daug linksmų valandėlių. Iš kur toks draugiškumas?

Prisiminimai

Mat, juos riša jaunystė iš pačios Lietuvos. Kada jaunas Karčauskutis dirbdamas sunkius darbus ir tarnaudamas pas ukininką, ar tai vasarojų lauke piaunant, Onutė eidama pro šalį Motiejų gražiai pašnekindavo. O kada vakaruškose armonikai griežiant jauni, mikluos vyrukai dulkindavo sukdamiesi į ratą pasigavę mergužėlę, tai Onutė žiurėdavo ir laukdavo ar ir jos nepašokdins Motiejukas. Nors jau apie trisdešimts metų prabėgo kaip apleido savo tėviškę ir gimtinį kaimą ir tuos laukus ir šlamančias girias, nežiurint kad skirtingose aplinkybėse gyvena, Onutė išauklėjo tris gražias dukreles, o Motiejus dailų sunų ir taip pat gražią dukrelę. Bet jie ir po šiai dienai atsineša į viens kitą draugiškai ir daug malonių atsiminimų turi. Be to, prisiėjo ir nemažai kartybės taurių išgerti šioj šalyj gyvenant.

Apie ketvirtą valandą pasiekėme Sunset parką ir pamatėme Birutės kalnelius ir pakalnes. Keliais tukstančiais žėrinčių automobilių nustatyta. Tai gal ir Lietuvos bazėse nėra tiek daug rusų kareivių nustojusių. Lietuviai matydami ištikusį pavojų musų tėvynei Lietuvai, glaudžiasi į didelius burius pritardami "Naujienų" skebamam obalsiui, kad per demokratiją ir laisvę viso pasaulio liaudis suvienytomis jėgomis nušluos diktaturas ir įsisteigs pačių žmonių valdžią meilės ir brolybės pamatais.

Pačiam Sunset darže banguoja kai jura suvažiavę žmonės. Susitinkam Rockfordo veikėją Petrauską. Sveikiname Kenoshos veikėją K. C. Braze. Oras karštas, tai ir uliavojom. Troškulį užgesinęs, papuoliau į didelį burį gruzdiečių. Visi geri naujieniečiai. Parėdniai, Genienė, Pranas Sabaliauskas, p. Dabševičienė ir kiti, kad nors vienas butų už dabartinius Lietuvos pavergėjus ir valdžią. Vienbalsiai smerkia Rusijos uzurpatorius nuo kojų iki galvos.

Vestuvėse

Po redaktoriaus Grigaičio kalbos, draugai Niprikai vežė mane į Clyde Community Hall, Cicero, kur įvyko Brightonparkiečių P. ir O. Karoblių sunaus Jono ir J. Martikonienės ir p. Pociaus dukrelės Josephinos šaunios vestuvės.

Apie trys šimtai susirinkusių susėdę už papuoštų ir valgiais bei gėrimais nukrautų stalų. Jaunieji su tėveliais, broliukais ir sesutėmis sėdėjo prie simboliniu tortu aprėdyto stalo. Suvirš trisdešimts kaip vyrų taip ir moterų pasakė gražias prakalbėles su širdingais linkėjimais jaunavedžiams. Auksiniai grudeliai įriedėjo į dalyvių širdis jaunojo Karoblio žodžiai: "Man miela matyti tiek daug mano draugų ir svečių ir giminių." Sako Jonukas: "Tik neužmirškite po kelių metų paklausti, kaip tas Karoblinkas gyvena su savo jauna pačiuke."

"Jaunimo" laikraščio redaktorius Juozas Poška, kuris vedė programą, toks buvo kytras, kad prie šimto laipsnių karščio sugebėjo išlaikyti suviršum dvi valandas ir visi buvo suinteresuoti jo vedimu programos ir anekdotais.

Apie 12 valandą nakties nuotakai p. Pociutei-Karoblienei nuėmė rutų vainikėlį su ceremonijomis svečių akyvaizdoje. "Suk devyni ir aviniką, bile berniukas man patinka". Paul Eitmanto orchestrai pritariant, Birutės choro žvaigždė, mylima dainininkė p. Nespenderai tė-Mathews gražiai padainavo. Romantiškos dainelės aidai, nesutilpdami šalės rumuose įsiveržė į berybes aukštumas ir tykiai tamsioj naktužėj dar vis buvo girdėti malonus garsai. Tai trumpai suglaudus viena nudardėjusio sekmadienio nuotykiai. —R. Š.

Riverview Parkas

Didžiausias kostiumų festivalas kokį Chicaga yra bent kada mačiusi, prasidėjo šeštadienį, Rugpiučio 17 d. Riverview Parke. Jis vadinasi Mardi Gras karnivalu ir juo tas linksmybių parkas North Sidėj uždarys savo 1940 metų sezoną. Karnivalas laikomas kiekvieną vakarą 8 val. ir užsidarys rugsėjo 8 d. Visas Riverview parkas yra išdabintas gražiomis dekoracijomis, vėliavomis, serpentinais ir laktarnomis. Įžanga nėra pakelta.

"Tautiškas Kampelis" Turi Pasisekimą

Sutraukia nemažai publikos

Jau daug kartų buvo rašyta lietuviškuose laikraščiuose apie "Tautišką Kampelį". Jį užlaiko šokių mokytojas V. F. Beliajus, adresu 514 East 61st street, netoli Chicagos universiteto.

Ten p. Beliajus kas šešetadienį rengia įvairių tautų "Liaudies Vakarus", kuriuose dalyvauja šokėjai ir dainininkų tos tautos, kuriai vakaras pašvęstas, ir išpildo gražų šokių ir dainų programą.

"Amerikoniškoji" publika "Kampelį" skaitlingai aplanko ir tie "Liaudies Vakarai", kaip atrodo, turi nemažą pasisekimą. Tarp žymesnių svečių neseniai buvo Dr. Downing, chicagietė, Dr. Baltrušaitis iš Pittsburgho su vyru, sunum ir jo žmona. Taipgi buvo Dr. Douglas Steer, kvakerių kunigas ir instruktorius Pendelton universitete, ir Mr. Aries, advokatas ir kalbėtojas iš "Round Table of Christians and Jews".

Neseniai kampelyj buvo surengtas "Malajiečių vakaras", kuris sutraukė nemažą burį publikos. —V.

"Extra Dollars"
Beldžias į Jusų Duris!

4% Vėliausias Dividendas

Sąskaitos atidarytos iki 15-tos d. uždirba pilno mėn. dividendą.

Visi fondai apdrausti iki $5,000 by U. S. Gov't Agency

Fairfield Savings and Loan Association
2729 W. Cermak Rd. Law. 6400

GERBIAMI NAUJIENŲ Skaitytojai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - $5,450,000.00

Atsargos fondas virš - - $370,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PERMODELIUOKIT SAVO SENUS KAILIUS Visa Tai už $15.00

YOUR OLD FURS RE NEWED FOR ONLY $15

Permodeliavimas
Pataisymas
Naujas
Pamušalas
Valymas
Paliavojimas
Storage
Apdrauda

Vogue FURRIERS

Pasiuntinį pašaukit telefonu STATE 7626
190 N. STATE ST.
Suite 746
State-Lake Bldg.
Extra kailiai be pelno (jei vartosit)

10-tas Metinis Išpardavimas
Visos ainos Numuštos
NAUJAS APŠILDYMAS
4 kambarių namui
$212 Pilnai
Nereikia įmokėti
36 Mėnesiai išmokėjimui

WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukit Tel. VICTORY 0066

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

"KULTUROS"
Numerius trečią ir penktą
(kaina 45 centai)
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

KRISTUS JOJO ANT ASILO Į JERUZOLIMĄ, DABAR ASILAI JOJA ANT STALINO Į MASKVĄ

Krikščionių "mokslas" sako, 1940 metų atgal, Kristus jojo ant asilo į Jeruzolimą. Dabar, 1940 metų po Kristaus pagarsėjusiam jojimui į Jeruzolimą, asilai ant Stalino joja į Maskvą.

Per 1940 metų krikščionybės eros, tiktai 65 metai buvo be karų, —taikos metai. Gi per likusius šimtmečius, ėjo baisus karai, kurie buvo surengti per krikščionybės vadus-klerikalus.

Per 350 metų katalikybė-kryžeiviai puolė Lietuvą, ją sunaikinti ir pavergti vardan mielaširdingo Kristaus.

Dėka laisvamanybei, krikščionybės galybė tapo nuslopinta. Tačiaus krikščioniškas fanatizmas pasiliko savo galybėje neprotaujančiųjų mintyse, nes kunigija valdė mokyklas ir mokslo įstaigas, kurios tebėra po kunigijos įtaka. Pažangai einant pirmyn, ir krikščionių dievas padarė šiokį-tokį progresą. Dievas dabar nėra tokis žiaurus razbaininkas, kokis jisai buvo kai žydai valdė Judėją.

Nors mokslas padarė dievą panašių į džentelmoną, ir jo pasekėjus ir garbintojus padarė šiek-tiek mandagesnius, tačiaus yra žmonių, kurie be žiauraus dievo negali gyventi. Silpnapročiai turi turėti žiaurų dievą, kad jisai savo kruvinais darbais užganėdintų savo pasekėjų žvėriškumą.

Stalinas nunuodino Leniną ne del ko kitko, bet del to, kad Leninas ant tiek žiauriai nesielgė, kokio žiaurumo norėjo Stalinas. Stalinas gerai žino, jeigu nori tapti dievu tarp tamsios neprotaujančios minios, turi parodyti visą savo žiaurumą. Tiktai tada protiški išsigimėliai gaudys kvailiausius išsireiškimus, atkartos su pasididžiavimu, ir garbins už kruvinus darbus kaipo dievą.

Stalinas norėdamas persitikrinti ant kiek jo pasekėjai protiškai atbukę, jiems prisakė keikti ir smerkti krikščionybę-kunigiją. Neprotaujanti pasekėjai keikė ir smerkė kunigiją, ne del to kad jie butų supratę kenksmingumą kunigijos, bet del to, kad Stalinas to reikalavo.

Stalinas prisakė savo papugom smerkti Hitlerį ir fašizmą, ir neprotaujanti jo pasekėjai pildė su didžiausiu pasišventimu, keikė ir smerkė Hitlerį.

Stalinas, kad dar geriau persitikrinti savo pasekėjų silpnaprotiškumą, padarė bendrą frontą su Hitleriu dėl sukėlimo karų, ir Stalino pasekėjai laiko tokį žygį Stalino, rengimą karų sykiu su Hitleriu, už didžiausią laimę ir gerbuvį žmonijai.

Stalinas prisakė padaryti bendrą frontą su klerikalais, jo pasekėjai nerėsi iš kailio, bėga į bažnyčias, aukauja klerikalams, kelia į padanges klerikalų "kulturą", kad įtikti savo dievui Stalinui.

Klerikalai skelbė karus, naikino šalis ir tautas, užkariauti visą svietą, kad nei vienoj šalyj, bei tautoj, negalėtų viešai skelbti klerikalizmo žiaurumą ir pavergimą žmonijos vardan mielaširdingo Kristaus.

Rusijoje yra baisus skurdas, žmonės prislėgti ir pavergti. Jie slaptai gauna žinias, kad kitose šalyse žmonės gerai gyvena, apsirengia, sočiai pavalgę, skaito raštus kokius nori, kultura eina pirmyn, tačiaus Rusijoje to viso nėra. Ten yra skurdas ir badas, pažeminimas žmogaus iki žemiausio laipsnio. Tie pavergti žmonės pradeda kelti protestus, reikalauja savo teisių, reikalauja duonos ir laisvės. Kad tokį žmonių reikalavimą nuslopinti, Stalinas padarė bendrą frontą su Hitleriu, pavergti tautas, kur darbo žmogus turėjo žmonišką pragyvenimą; uždaryti tą šaltinį, iš kur į Rusiją ėjo gandai, kad tose šalyse žmonės gyvena šimtą nuošimčių geriau, negu Rusijoje.

Kad tą savo kruviną puotą pateisinti, Stalinas prisako savo silpnapročiams grįžti prie klerikalų, garbinti klikščionišką dievą, tačiaus Staliną turėti už aukščiausį dievą, ir pilnai su baime pildyti ir pritarti Stalino žiauriems darbams. Stalino papugos, kurie smerkė krikščionių dievą ir klerikalus, dabar vėl puolė po kojų klerikalams, garbina juos ir prašo klerikalų, kad jie laimintų Stalino kruvinus darbus, kaip jie (klerikalai) kad laimina savo dievo Abrahomo-Jahovos žiaurius karus.

Jeigu Stalinas nebutų žiaurus razbaininkas, protiški išsigimėliai negarbintų jį kaipo dievą.

Stalinas prisakęs grįžti prie krikščionių dievo, dabar jisai pats (Stalinas) pildo visus to dievo žiaurumus: pavergė tautas ir atima jų turtą, nes Penkta Knyga Maižio, perskyrimas 20:13—dievas prisakė išžudyti visus ir pasidalinti turtą, ir tt.

Antra Knyga Maižio, 33:27 —Taip sako Viešpats, Izraelio Dievas: Apsijuoskite kožnas savo kardu aplink savo strėnas ir pavaikščiokit šen ir ten nuo vienų vartų iki kitų per abaža, ir žudykit kožnas savo brolį, gentį bei artymą...

Ar ne pagal tą patį dievo prisakymą Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj dabar Stalinas žudo žmones, plėšia jų turtą ir naikina jų civilizaciją?

Dą daugiau: Knyga Jozuvo, 11:7-23, Dievas liepė išžudyti visus; senelius ir kudikius, kurie lopšy gulėdami sveikina tave su savo linksmom akutėm. O nepažinusias vyro mergaites, kareiviai pasiimkite sau...

Klerikalai, pasiremdami privestais krikščionių dievo prisakymais, skelbė karus, žudė žmones ir naikino tautas. Krikščionys kareiviai tikėjo, nes jie taip buvo išmokinti, kad jie atlieka tą kruviną darbą dėl dievo garbės ir kunigų naudos. Dabar už tokius žiaurius ir kruvinus Stalino darbus, asilai garbina Staliną ir Hitlerį kaipo geradėjus žmonijos, ir apgailestauja, kad Stalinas permažai išžudo žmonių. Silpnapročiai visuomet savo vado-dievo žiaurius ir baisius darbus garbina.

Taigi, 1940 metų atgal, Kristus ant asilo jojo į Jeruzolimą, o dabar asilai, kurie neturi nei tiek proto kiek Kristaus asilas (o gal jie yra anukai Kristaus asilo) joja ant Stalino į Maskvą.

—*T. J. Kučinskas.*

NAUJIENŲ-ACME Photo

RUSHVILLE, IND. — Wendell Willkie su žmona aplanko presbiterionų bažnyčią.

Northsidiečiai Pagavo Aviną —

Rugsėjo 15 Rengs "Balių"

NORTHSIDE — Girdėjau, regėjau, kad Rytmetinės Žvaigždės Kliubas kur ten pagavo aviną. Jis ganosi dabar po Jefferson miškus, ir aš manau, kad iki rugsėjo 15-tos jis bus gana riebus.

Kliubiečiai tą dieną mano važiuoti į Jeffersoną tą raguotą milžiną piauti, ir atsilankiusiems svečiams surengti "balių"—pavaišinti juos skaniu "barbekiu" ir leisti jiems nuplauti širdį skaniu alum. Ten po tuos puikius ir žalius Jeffersono divonėlius bus galima pašokti ir žaisti. Kas atsilankys į tą puikią vietą, tai tikrai turės gerus laikus.

—*Klubietis*

Šitoj Šeimynoj Didi "Nelygybė", Bet Visos Gražios

Naujieniečiai Sutkaičiai

Šitoj "Naujienų" skaitytojų šeimynoj yra didelė "nelygybė".—Skubinam apie tai pranešti Chicagos vaikinams, nes, užtikrinam, kad tos "nelygybės" narės yra visos labai gražios.

Prie Zim miestelio, Minnesotos valstijoj, gyvena seni "Naujienų" skaitytojai pp. Konstantas Sutkaičiai. Turi ten gražų ukį ir pasekmingai ukininkauja. Šeimyna "nelygi" todel, kad sunų yra tik vienui vienas, o dukterų pp. Sutkaičiai turi net aštuonias, ir jas pažįstąs mums tikrina, kad gražesnių nėra matęs. Minnesotoj paprastai žmones yra gražiai išaugę, turi gražią išvaizdą, tad ir aštuonios panelės Sutkaitės nuo kitų minnesotiečių neatsiliko.

Pakuždėsim chicagiečiams sekretą, kad girdėjom, jog pp. Sutkaičiai ruošiasi Chicagon atvažiuoti vizitui. Galimas daiktas, kad jų gražias dukteris gal ir mums teks pamatyti.

Šventė Sidabrines Sukaktuves

Pereitais metais pp. Sutkaičiai laimėjo radio aparatą "Naujienų" surengtam konkurse, ir su jo pagalba palaiko kontaktą su Chicago, klausydamies lietuviškų programų. Pernai jie šventė savo sidabrines vestuves, tad, sako, tas radio aparatas jiems buvo kaip ir sukaktuvių dovana.

—*Draugas*

MADOS

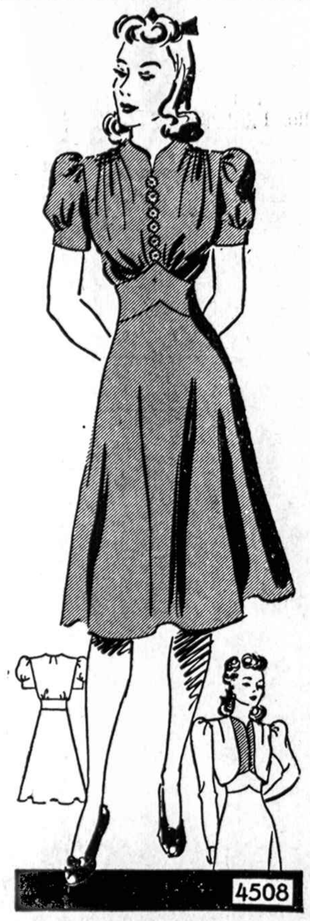

4508—Išeiginė suknelė su "Bolero". Sukirptos mieros 12, 14, 16, 18, 20, taipgi 32, 34, 36, 38 ir 40.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todel Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kulturinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jusų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.

NAUJIENOS turi savo korespondentus VISUOSE Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite nocenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

— SAVAITRAŠTIS —

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja **Pusantro Dolerio**

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant.

"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni jį gieria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai paslėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimt.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėto, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $2.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"
253 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Valstija .....

Reaches decay-ridden "Blind Spots" that ordinary pastes, powders . . . even water . . . may not enter

It's here! The most delightfully different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the NEW formula Listerine Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing "bubble bath" that makes your mouth tingle with life. So fine it surges into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have reached. Cleans and polishes areas where some experts say up to 98% of decay starts.

Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 40¢ tube containing more than ¼ pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with Luster-foam

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES
(externally caused)

PRAISED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing *Liquid* Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

ECONOMICAL
EFFICIENT
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.
KC BAKING POWDER
Same price today as 48 years ago
25 ounces for 25¢
Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

EVEN YOUR BEST FRIEND WON'T TELL YOU

You yourself might easily have halitosis (bad breath) without ever suspecting it for it's often due to food fermentation in the mouth. And the subject is so delicate that even your best friend wouldn't tell you.

That's the insidious thing about this condition. Nearly everybody offends at some time or other . . . usually without suspecting it. Are you positive your breath is fresh and pure right now?

Listerine Antiseptic quickly halts this fermentation, said by some authorities to be a major cause of odors, then overcomes the odors themselves. So why take unnecessary risks? It is so pleasant and easy to guard against offending—just gargle with Listerine Antiseptic.

Get in the habit of using Listerine morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmacal Company, *St. Louis, Mo.*

LISTERINE for HALITOSIS
(BAD BREATH)

JACK SWIFT

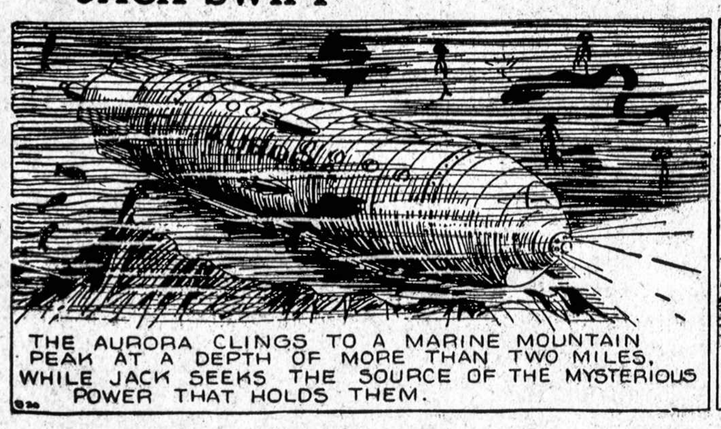

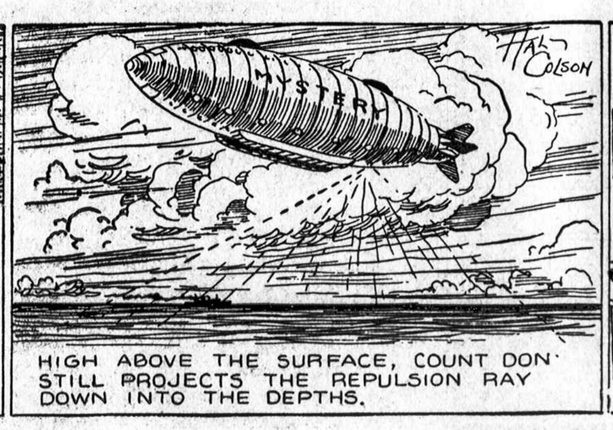

Rytoj Laidos Roselandietį, J. Žilevičių

Rugpiučio 18-tą, dvylktą valandą dienos, savo namuose pasimirė pagarsėjęs biznierius Roselande ir West Pullmane, Juozas Žilevičius.

Juozas Žilevičius dar budamas jaunas vaikinas, atvažiavo į šią šalį ir pirmiausia pamylo čionai prie biznio. Skirtingose vietose turėjo savo valgomų daiktų krautuves ir biznis ėjo gerai.

Vėliaus valgomų daiktų krautuves pardavęs, buvo įėjęs ir į Real-estate biznį ir savo ofisą užlaikė West Pullmane. Užėjus blogiems laikams Real-estate biznis pasibaigė. Kiek vėliaus užsidėjo alaus išvežiojimo biznį ir užlaikė taverną adresu 12217 S. Halsted St.

Tai buvo nepaprastai didelios energijos biznio žmogus, prie to visad draugiškas ir malonaus budo.

Paliko dideliame nuliudime moterį Magdaleną, sunų Edvardą, dukterį Gertrudą ir daug giminių. Kunas randasi pašarvotas 12209 So. Emerald Ave., West Pullman.

Laidotuvės įvyks trečiadienio rytą, iš namų į šv. Petro ir Povilo bažnyčią, o po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

— Gentininkas.

Oras Ir Sveikata

Apie orą žmonės gal daugiau kalba, negu apie kokį kitą dalyką. Kai vasaros karščiais susitinka pažįstami, tai paprastai pirmas klausimas yra: Kaip patinka oras?

Ir tenka pasakyti, jog oras žmogaus sveikatai, žmogaus nuotaikai daro labai didelę įtaką. Dr. William F. Peterson, kuris yra Illinois universiteto patologijos profesorius, specialiai per kelis metus studijavo oro įtaką žmogaus sveikatai. Jo surinkti faktai rodo, jog staigios oro permainos yra labai pavojingos. Kada žmogus rimtai serga, tai dažnai staigi oro permaina jį gali visai pribaigti.

Dr. Peterson paduoda daug pavyzdžių, kaip oro permainos paveikė sergančius žmones ir nuvarė juos į kapus.

Žiemos metu, kai temperatura staigiai nukrinta, žmonės pradeda nekaip jaustis. Jie greit pavargsta ir lengviau visokioms ligoms pasiduoda.

Dr. Petersono tyrinėjimai rodo, jog laibi ir aukšti žmonės lengviau oro permainoms pasiduoda, negu žemi ir tvirtai subudavoti.

"Today I Am Lithuanian"

Elgetos Prie Tautiškų Kapinių

— Musų Skaitytojai —

Mano domėsį atkreipė prie Lietuvių Tautiškų Kapinių kartais sėdį keletas elgetų. Į jų rankas gausiai aukos-išmaldos rinkosi. Reta moterėlė praėjo neįmetusi pinigo.

Abejoju ar jie buvo lietuviai.

Vienas sėdėjo prie vartų. Praeivio angliškai užklaustas, "Who are you?" elgeta patylėjęs taippat angliškai, svetimtautišku kirčiu atsakė,

"Today I am Lithuanian".

Man atrodo, kad jei jau išmaldą teikti elgetai, tai savi lietuviai visgi artimesni. Jų turime, deja, savo tarpe, bet lietuviai kuklųs, sarmatlyvi, o svetimtaučiai landųs. Gal čia turėtų buti rupestis Kapinių Žinybos, ar tai progai rinktos komisijos, kad jei elgetom leista, tai žiurėti, kad butų savi-lietuviai, o ne kitokie, kurie apsimetę lietuviai tyko pasinaudoti lietuvių duosnumu.

Senelių Prieglaudos Reikalas

Chicagos lietuviai turi prisisteigę maldyklų, vienuolynų, turi dvejas kapines, bet gaila, kad nėra vargšams seneliams prieglaudos, ir kad kai kurie musų tautiečiai-seneliai, jau baigią dienas, turi išmaldų prašyti. Gal kas nors turėtų jais pasirupinti, jiems paaiškinti, kad jie gali rasti prieglaudą valdiškoj įstaigoj, jei neturi kaip pragyventi.

Bet reikia atsiminti, kad tokiems musų seneliams lietuviška prieglauda vien lietuviams skirta, butų daug malonesnė, negu šalta, svetima valdiška įstaiga. Ten butų savo kalba ir budas. Nusenusiems paliegėliams maloniausia kalbėt ir girdėt lietuvių kalbą. Visi ten butų savi, visi musų žmones—lietuviai.

A. R.

Ligoninėj Operacijai

Vakar pavojingai vidurių operacijai į Norwegian-American ligoninę buvo išvežta p. Anelė S. Steponavičienė, pasižymėjusi Chicagos balso mokytoja, dainininkė ir "Naujienų" radio programo vedėja. P-a Steponavičienė nesveikavo kurį laiką, ir, galiau, daktarų patariama, sutiko pasiduoti operaciniam peiliui. Operaciją darė specialistas Dr. Snyder, o ligonę prižiurės Dr. M. T. Strikolis.

Lankytojai nebus leidžiami per savaitę laiko.

"Naujienos" ir visi p. Steponavičienės draugai linki jai greitai atgauti sveikatą ir grįžti prie daugybės darbų, kuriuos ji dirba lietuvių naudai.

Rs.

Byrd-Paukštis Kol Kas Dar Neskraidžioja —

Bet Dviračius Tai Šauniai Mina

Sekmadienį, rugpiučio 18 d., Garfield Parke įvyko dienraščio "Daily Times" surengta ketvirta "Dviratininkų Šventė".

Ji dviračio nemynė ir nedalyvavo lenktynėse, bet "Šventėj" nemažą rolę lošė p. Jean Byrd, apie kurią čia norime kalbėti. Ji buvo pernykščios "Šventės" "Karalienė" ir šįmet tą titulą perdavė savo įpėdinei.

Ši graži, sportą mėgstanti chicagietė yra žmona pasauliniai pagarsėjo dviratininko **Al Byrd'o,** kurio tikroji pavardė yra **Adomas-Al Paukštis.** Kai sporto reporteriai, nemokėdami "spelinti", chroniškai pradėjo jo pavardę darkyti, p. Paukštis nutarė, kad geriau padarys ją išvertęs anglų kalbon. Pradėjo Byrd'u vadintis ir ta pavarde dabar yra žinomas visur, kur renkasi dviračio sporto mėgėjai.

Dalyvavo 1936 Olimpiadoj

1936 metais p. Byrd-Paukštis dalyvavo Pasaulinėj Olimpiadoj, kuri įvyko Vokietijoj, taipgi rengėsi dalyvauti šių metų Olimpiadoj, Suomijoj, bet karas jo planus sudarkė. Dėl karo Olimpiada buvo atšaukta.

Dviračio sportą šis jaunas lietuvis pamėgo jau daug metų atgal. Turėjo jam nepaprastą patraukimą, ir medalių, laimėjimo ženklų, taurių ir kitokių dovanų turi prisidėjęs pilną kambarį.

Gyvena Gage Parke

P-s Byrd-Paukštis yra brolis p. Justinos Urbikienės, kuri užlaiko gražią Hawaiian Gardens įstaigą, adresu 9858 S. Artesian avenue.

Angliški laikraščiai ne kartą labai plačiai rašė apie p. Byrd, bet lietuvių mažai kas težinojo, kad jie sporto pasaulyje turi dar vieną žvaigždę.

Pp. Byrd-Paukščiai gyvena Gage Parko apylinkėje, adresu 5146 S. California avenue.

Prie progos, norime pp. Byrd'ams ir p. Urbikienei pareikšti užuojautą dėl mirties, kuri neseniai aplankė jų šeimyną ir iš jos atėmė jiems brangų ir mylimą asmenį.

Žinovas.

Atsiminus Bridgeportietį Bill Jucių

Ir vėl Bridgeportas neteko vieno stambaus ir seno biznieriaus, tai yra Bill Jucius, kuris per suvirš 20 metų užlaikė valgyklą, o vėliaus ir taverną. Jis paėjo iš Žemaitijos,— Tauragės apskrities, Rietavo parapijos, Rubiškės kaimo— kuris dabar Dariaus kaimas — ir jis buvo mums visiems gerai žinomas, nes jis buvo lakuno Stepono Dariaus brolis.

Mirdamas paliko liudinčią žmoną Stellą, po tėvais Mileriutę, dvi seseris, švogerius, pusseseres, gimines ir draugus, o Lietuvoje S. Dariaus žmoną ir dukrelę. Pasirgęs vos kelias dienas, apleido šitą pasaulį, ir Stellai, jo žmonai, liko sunkus darbas, nes dabar ji turės viena didelį biznį laikyti. Ji labai jo gailėjos, nes labai mylėjo. Jis buvo geras vyras dėl jos ir dėl visų namiškių. Tą buvo galima matyti iš daugybės vainikų ir automobilių, kurių buvo apie 150 jį palydėti į amžinastį.

Jis liko palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Buvo nulydėtas į Šv. Jurgio bažnyčią, o iš ten į Šv. Kazimiero kapines, kur ilsis amžinai. Velionis buvo Chicagos Lietuvių Draugijos narys, tai ir jo draugai iš tos draugijos suteikė jam paskutinį patarnavimą kaipo grabnešiai.

Skiriu Boleslovo Jucio Našlei, Stellai Jucius

Ateina našlelė takeliu verkdama,
Balta skarele veidą šluostydama,
Prie Naujai supilto kapo ji sustoja.
Parpuolus ant kelių dar labiau raudoja.
Gėlių gražiausiųjų vainikai stovėjo
Kur giminės, draugai, jam mirus sudėjo.
Nors gėlių daugybės ant kapo stovėjo,
Viena našlaitėlė mylimą liudėjo.
Todėl ir parpuolus jo kapą bučiavo,
Gegutės balseliu liudnai užkukavo:
"Kelkis, brangus vyre, ilgai pamigai,
Mane našlaitėlę vieną palikai.
Ar tau nusibodo jau mane mylėti?
Kodėl tu nebnori su manim kalbėti?
Ar tau atsibodo pasaulio tuštybės?
Nuėjai į dangus, ieškot sau ramybės.
Pasaulyje nebturiu, kas mane mylėtų,
Nei meilių žodelių, katras man kalbėtų."
Vėjelis tik putė, lapeliai šlamėjo...
Tylus kapų balsas tarp jų prakalbėjo:
"Atsitrauk, brangioji, nebgaliu mylėti.
Prašau tik gėlelių ant kapo man sėti
Ir mane lankyti kas mielą dienelę,
Ir nebgraudinki sau liudną širdelę."

—Barbora Jaunaitė Gurskienė

Pabėgo Nuo Policijos

Edward Unbehan, 2441 N. Halsted St., patraukė policijos akį. Vadinasi, jis buvo nužiurėtas kaipo nevisai tvarkingas pilietis.

Policija Unbehaną sulaikė ir įgrudo į "patrolką". Bet suimtasis iš policijos vežimo išsprudo ir pasileido bėgti. Bėgo taip greit, kad net kulkos "nepavijo."

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA DARBININKŲ PRIE AEROPLANŲ

Paprastas galimumas vyrams amžiuje nuo 18 iki 37 metų išsimokinti ir prisiruošti į 10 savaičių aeroplanų statybos darbui dideliame fabrike. Žemiausia pradinė alga nuo 51 iki 55 centų valandoj. Gera proga padaryti daugiau tiems, kurie dirba kavalkų darbą. Turi mėgti mekaniko darbą. Reikalingas mažas pradinis įmokėjimas. Nepilnamečiai turi ateiti su giminėmis, kitaip nekreipsim į juos dėmesio. Atdara iki 8 val. vakaro.
AMERICAN Aircraft INSTITUTE
936-46 W. Chicago Avenue.

REIKALINGAS sėlsmanas parduoti aliejų. Geros pajamos. Gali dirbti pilną laiką arba dalį.
FELDMAN PETROLEUM
544 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

OPERATORS, patyrusios prie single needle mašinų, siuti plaujamas dreses. Smagi aplinkuma. Pastovus darbas. 404 S. Racine. 2-ras augštas.

REIKALINGA MERGINA, 20 iki 35 metų, lengvam namų darbui. Savas kambarys, 4 metų kudikis. Rockwell 4556.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakandus, sutaupysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimai

WESTERN BEDDING. MATRACAI
Pukų patalai su jusų plunksnomis. Patarnavimas viena diena. Mes išvežame ir atvežame. Siuvam ir kaldras. Tel. PROspect 1931. 5216 So. Western Avenue.

SUSIRINKIMAI

D. L. K. Vytauto Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugpiučio (August) 20 dieną šių metų 7:30 val. vak. Chicagos Lietuvių Auditorijos svetainėje, 3133 So. Halsted St. Susirinkimas yra svarbus, kiekvienas draugas privalo pributi. P. K., sekr.

Daug Kas Seniai Jau Bando Tą Klausimą Atsakyti

Įvykis Brighton Parke

BRIGHTON PARK — Daug girdim anekdotų apie tai kaip vyrai ir žmonos, atsidžiaugę šeimynine laime, pradeda kumštimis mainytis. Tokios scenos ikišiol nebuvom matę, nes, jos, paprastai, vyksta "už uždarytų durų", jei iš tikro įvyksta taip dažnai, kaip pasakoja anekdotai.

Bet aną dieną, galiau, teko matyti tokios "šeimyniškos laimės" apsireiškimą — ir ne kur kitur, kaip gatvėj. Smalsuolių ten buvo nemažai.

Eidamas So. California gatve, girdžiu, kas tai balsu šaukia. Mudu su draugu nuskubinom ton pusėn ir pamatėm, kad vyras moteriškę kumštimis visai nejuokais daužo. Pribėgę sušukom kas darosi. Tada vyras moteriškę paleido ir pasileido bėgti, o mušamoji, ji buvo lietuvė, ėmė mums aiškintis. Sako, jos vyras pareina namo girtas, užsirakina, raktus pasiima ir jai neduoda. Kai ji paprašo raktų, tai jis ima muštis. Bet šį kartą sako, nors ir gavau mušti, bet gavau ir raktus, todel galėsiu namo pareiti!

Moteriškei nuėjus su draugu nusprendėm, kad ji visai graži ir stebėjomės kodel tas vyras, tokią gražią žmoną turėdamas, ją taip viešai, gatvėj muša ir juokams stato.

Bet mudu neženoti, tad ir negalėjom į klausimą atsakyti.

—*F. G.*

Carrozzo Įpėdinis

Keturios unijos, kurioms priklauso Chicagos miesto gatvių darbininkai, išrinko prezidentu Frank Esposito. Pastarasis užims prieš laiko mirusio Mike Carrozzo vietą.

Carrozzo buvo žinomas kaipo kalbamųjų unijų "caras". Jis unijų reikalus buvo taip "sutvarkęs", jog jokių rinkimų ir susirinkimų nebudavo. Jo žodis buvo nariams įstatymas.

Šį kartą į susirinkimą, kuris įvyko Ashland auditorijoje, atsilankė apie 1,000 narių. Balsavimus ir visą tvarką prižiurėjo prokuroro atstovas ir policija. Kai rinkimai buvo baigti, tai susirinkimas nutarė ateityje kas trys mėnesiai laikyti mitingus.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

6 KAMBARIŲ NAMAS, galima tuoj užimti, ims $150 rankpinigių iš atsakančio asmens, mokėti po $25 į mėnesį, randasi 10 minučių nuo Oak Park, arti mokyklos, bažnyčių, geras susisiekimas. Dėl smulkesnių žinių rašyti Box M 66, 1739 So. Halsted St.

TIKRAS BARGENAS
6 kambarių moderniška rezidencija, Marquette Park apylinkėj. Tinkama dėl visų, kaina prieinama. Kurie norite pirkti gerai statytą namą, atsišaukite greitai, nes turi buti parduotas iki September pirmos. Ateikite, arba rašykite:
JOSEPH VILIMAS,
6800 So. Maplewood Avenue.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

FARMOS NAMAS prie grįsto kelio. Parduodamos vištos, kiaušiniai, daržovės. Tik $200 cash, $25 į mėnesį. 15 mylių nuo vidurmiesčio. Rašykite 1739 So. Halsted St., Box No. J 756.

PARDAVIMUI arba mainams vaisių (fruit) farmos geroj apylinkėje. M. Barancin, Bridgman, Michigan.

PARDAVIMUI 120 AKRŲ farma su triobomis ir gyvuliais: 8 melžiamos karvės, 3 telyčios ir buliai. Visos mašinos, miškas vertas $1500. Rhinelander, Wis. 5 mylios nuo miesto. Rašykite ANNA VIRČINSKI, R. 1, Rhinelander, Wis. arba Peter Gacas, 2523 W. 45th Place, Chicago, Ill.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

Didelis Prieš-rudeninis Clearance Išpardavimas
Musų Vartotų Karų Stakas
Turi Išeiti

Čia jums proga nusipirkti kol marketas nupuolęs

Musų visas aukštos rušies vartotų karų stakas turi buti parduotas, nes reikia padaryti vietą rudens bizniui. Kainos siekia dugną.

SPECIALAI!

'33 DeSoto Sedan, 4 door, heater and radio	$165.00
'34 Ford Coupe, Radio and heater	125
'35 Graham Sd., radio and heater	195
'36 Dodge, 7 passenger, 6 cylinder sedan	295
'36 Oldsmobile, 2 door sedan, radio and heater	295
'37 Studebaker Sedan, heater	345
'37 Oldsmobile, sedan, radio and heater	465
'38 DeSoto, 2 door sedan, heater	475
'38 Fiat Coupe	225
'39 Oldsmobile eight sedan, radio and heater	695

IŠPARDAVIMAS PRASIDEDA ŠIANDIEN — BAIGIASI RYTOJ!
SKUBĖK! SKUBĖK! SKUBĖK!

PARKWAY OLDS
5207 W. Cermak Road
Cicero 1037 — Lawn. 4422

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

A. ✚ A.

JURGIS AMBROZUNAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugp. 17 d., 8:00 val. ryto 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Kauno apskr., Vilkijos parap., Valmantiškių kaime.

Amerikoj išgyveno 29 m.

Paliko dideliame nuliudime seserį Eleną, švogerį Joną Gabrenus, sesers dukteres, Josephine ir Helen Kaščukaitis, broivaikius, Stellą, Sophie, Daniel ir Frank Ambrozunus ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko motinelę, seserį ir brolį.

Kunas pašarvotas randasi namuose, 4158 S. Campbell Ave., tel. Lafayette 1583.

Laid. įvyks treč., rugp. 21 d., 7:30 val. ryto iš namų į Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. parap. bažnyčią, kurioje atsibous gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kap.

Visi A. A. Jurgio Ambrozuno giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Sesuo, Švogeris, Sesers Dukterys, Brolvaikiai ir gim.
Laid. dir. J. F. Eudeikis, tel. Yards 1741.

A. A.

JUOZAPAS ŽILEVIČIUS

Mirė rugp. 18, 1940 m. 12 po piet, sulaukęs pusamžiaus. Kilo iš Telšių apskričio, Plungės parap., Lekenės kaimo. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko dideliame nuliudime moterį Magdaleną, po tėvais Kareckaitę, sunų Edvardą, dukterį Gertrude, uošvienę Magdaleną Kareckienę, brolį Joną Žilevičius ir šeimyną, 2 seseris Konstanciją Patupienę ir šeimyną, Jadvygą Grybienę ir šeimyną. Lietuvoje brolį Antaną, seserį Vincentą Barakauskienę.

Kunas pašarvotas 12209 So. Emerald Ave., tel. Pullman 2448.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugp. 21 d. Iš namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švento Petro ir Povilo parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudę Moteris, Sunus, Duktė, Uošvienė, Brolis, Seserys.

Laid. dir. Lachawicz ir Sunai, tel. Canal 2515.

EMILIJA LEISTRUMIENĖ
po tėvais Mušinskaitė.
Gyveno adresu 3932 W. Pershing Road

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 19 d., 1:00 val. ryto, 1940 m., sulaukus 70 metų amžiaus, gimus Lietuvoje, Šarmelių kaime, Žemaičių Kalvarijoje, Telšių apskrityj.

Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko dideliame nuliudime mylimą vyrą, Jimmy, dukterį Emiliją ir anuką Walterį Ludlow, 2 seseris: Soterą Chestą ir jos šeimyną, Domicelę ir švogerį Baltramiejų ir šeimyną, Gurskius ir kitas gimines, Lietuvoje — seserį Julijoną Montvidienę ir jos šeimyną, brolį Pranciškų, brolienę Mortą ir jų šeimyną Mušinskus.

Priklausė prie Žemaičių Kulturos Klubo.

Kunas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpiučio 22 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Emilijos Leistrumienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvaut ladotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
VYRAS, DUKTĖ, ANUKAI, SESERYS, ŽENTAI IR GIMINĖS.
Laid. Direktorius J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

A. ✚ A.

SOFIJA SAKALAUSKIENĖ,
po tėvais Palčauskaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 18 d., 1:15 val. popiet, 1940 m., sulaukus 35 metų amž., gimus kovo 16 d., 1905 m., Springfield, Ill.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Aleksandrą, patėvį Steponą Barauską; 3 tetas, Veroniką Stimburienę ir šeimyną, Idą Walters ir Izabel Shaltis; 4 dėdes: Pranciškų ir Teofilių Palčauskus ir Vincentą Liutkų ir Joną Piktužį, pusseserę Helen Gedrik, švogerį Stanislovą ir švogerką Marijoną Sakalauskus ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas koplyčioj, 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpiučio 22 d., 8 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Sofijos Sakalauskienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,

Vyras, Patėvis, Tetos ir Giminės.

Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

KEAN INN
TAVERNAS
Rengia
BARN DANCE
ir duoda Barbeque Veltui kožną šeštadienį.
Pirmas įvyksta šeštadienį, AUGUST 24 DIENĄ
Josephine Grišienė, po tėvais Birgiolaitė,
8300 SOUTH KEAN AVE.

JAU REGISTRUOS NEPILIEČIUS

Rugpiučio 27 d. prasidės nepiliečių registracija ir tęsis iki gruodžio 26 d. 1940. Kiekvienas nepilietis, gyvenantis šioje šalyje, ir jo vaikai, kurie turi 14 metų ar daugiau, turi asmeniškai registruotis pašte. Nepiliečių tėvų vaikams iki 14 metų nereikės asmeniškai registruotis, bet jų tėvai arba prižiūrėtojai (guardians) turės juos užregistruoti.

Registracija bus gana paprastoje formoje, bet dėl patogumo nepiliečių registravimui U. S. Department of Justice pagamino instrukcijų blanką, kuri bus išdalinta greitoje ateityje pašte, ir kurią galėsite parsinešti namo, kur bus galima jas išstudijuoti ir atsakinėti ir vėliau nusinešti tą instrukcijų blanką į paštą, o iš jos išpildysite tikrąją registracijos formą ir pridėsite pirštų antspaudą. Registracijos aplikacijose yra reikalaujama atsakyti apie 15 klausimų ir jie nėra komplikuoti. Kurie yra padavę aplikaciją dėl pirmų ar antrų popierų, jiems bus labai svarbu, kad jie atsakytų klausimus registracijos blankoje taip, kaip jie yra padarę pirmų ar antrų popierų aplikacijose. Pavyzdžiui, jeigu ant pilietybės aplikacijos pažymėta, kad atvažiavai iš Kauno, Lietuvos, tai ant registracijos aplikacijos nerašykite, kad iš Suvalkų rėdybos, ir t. t.

Kas turės registruotis:

1. Neturintieji pilietybės popierų.
2. Aplikantai dėl pirmų popierų.
3. Aplikantai dėl antrų popierų.
4. Nepiliečių tėvų vaikai, kurie eina 14 metus amžiaus ir gimę ne Amerikoje.
5. Nepiliečių tėvų vaikai, neturį 14 m. amžiaus, turi buti tėvų ar jų prižiūrėtojų (guardians) užregistruoti.
6. Įvažiavę nelegališkai į Suv. Vals.
7. Nelegališkai įvažiavę, kurie apsivedė su Amerikos piliečiu, nors vėliau Amer. pilietis ar pilietė legalizavo savo vyrą ar moterį.
8. Praradę pilietybės teises vienu ar kitokiu budu.

Už savaitės ar dviejų kreipkitės į pašto ofisą ir reikalaukite "sample form of Alien Registration". Parsinešę ją namo, galėsite ją išpildyti taip, kaip jųs geriausiai galite, o vėliau nusinešę tą registracijos blanką į paštą užsiregistruosite ir pridėsite pirštų antspaudą.

Šie įstatymai yra gana nedemokratiški, bet šiandien jau pervėlu apie tai kalbėti, ir kiekvienas Amerikos gyventojas turi skaitytis ir pildyti šios šalies įstatymus. Taigi, nepraleiskite šį svarbų dalyką juokais; jųs turite laiko nuo rugp. 27 d. iki gruod. 26 d. registruotis. Kurie neišpildysite įstatymų reikalavimą, busite federalės valdžios baudžiami iki $1,000, ar 6 mėnesius kalėjime ar abiem pabaudom.

Kitas Svarbus Punktas

Dar vienas punktas įstatymo, kuris padarys gan didelį apsunkinimą. Po gruodžio 26 d., paskutinės dienos nepiliečių registravimui, užsiregistravęs nepilietis perkeisdamas savo gyvenimo vietą, turės pašto ofise gauti mažą blanką įvardintą "form for change of address". Jeigu persikelsite iš vieno namo į kitą, bėgyje 5 dienų nuo persikėlimo dienos turėsite valdžiai pranešti savo naują antrašą, rašant į Immigration & Naturalization Service, Department of Justice, Washington, D. C. Veikiausiai šiuos adreso permainymo blankas galėsite gauti iš laiškanešio, bet vienok reikia tą dalyką atsargiai sekti.

Mano patarimas yra, kad kiekvienas nepilietis išsikirptumėte šiuos patarimus ir sektumėte juos taip, kaip yra pažymėta.

Mano telefonas yra skambinamas dieną ir naktį dėl šių informacijų ir mano raštinė visados jums atsakys per telefoną kas link šios registracijos reikalavimų. Nevieną kartą esu minėjęs, kad ši registracija nepadarys nė vienam "gyvenimo pabaigos", kadangi aplinkybės privertė musų valdžią prie šių įstatymų. Bandysime prisitaikinti prie šio apsunkinimo, bet turime didžiuotis, kad Amerika liko tik viena šalis pasaulyje, kur dar turime demokratiją. Mes turime ją ginti, gerbti ir didžiuotis, kad šiandien gyvename taikoje, ramybėje ir laisvėje.

— Adv. Charles P. Kal.

Pilietybės Reikalu

Pinigų Nereikia Siųsti

"Malonėkite atsakyti per jusų gerb. laikraštį 'Naujienas', nes tas liečia daug lietuvių.

"Aš atvažiavau į Ameriką balandžio 6 d. 1906 m. Man imant pirmas popieras, ar reikia turėti 'af deivitas', kas liudytų, kad aš gyvenu nuo viršminėtos dienos Amerikoje be pertraukos? Ir kiek reikia mokėti už pirmas popieras išsiimant?"

Atsakymas: Pildant aplikacijos blanką dėl pirmų popierų, visi tie, kurie atvyko Amerikon prieš birželio 30 d. 1906 m., turi išpildyti paprastą pirmų popierų blanką ir prie blankos prikergti du pavekslėlius. Jiems nereikia siųsti pinigų. "Afideivitą" reikia išpildyti tik tuo atveju, jeigu jis bus vėliau reikalaujamas.

Kadangi visi rekordai atvykusių prieš birželio 30 d. 1906 m. yra žuvę, iš jų gali buti reikalaujamas įrodymas, kad jie gyveno Amerikoje prieš tą dieną. Toks įrodymas gali buti laiškas nuo tų laikų, vedybų certifikatas (jei apsivedėt Amerikoje), vaikų gimimo certifikatai (jei gimę Amerikoje), draugijų duoklių knygutės, arba bile kokia popiera, ant kurios pažymėta diena.

Betgi tokių įrodymų nereikia pristatyti tol, kol jie nebus reikalaujami. — BRM

"Naujienos Padeda Mąstyti, Praplečia Pasaulėžiurą"

Nuo "Naujienų" Skaitytojo

Gerbiama "Naujienų" redakcija ir musų minčių ugdytojai:

Mes skaitome "Naujienas" kasdien ir taisome, tobuliname savo mintis. "Naujienos" padeda mums mąstyti, nes savo raštais daug jų sukelia. Talpindamos daug žinių musų pasaulėžiurą praplečia.

Skaitydami "Naujienas" jau per dvidešimts penkis metus sukrovėme sau išminties turtus. "Naujienos" žengia pirmyn kad ir kritiškiausiu lietuviams laiku, ir niekad nenukrypsta nuo kelio. O kad "Naujienų" priešai baras ir koliojas, tai tęs tik parodo, kad jie gal pavydi ir vaduojasi blogais norais. M. K.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Edward Windsor, buvęs Anglijos karalius, sudeda priesaiką kaipo Bahamas gubernatorius.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

ELWOOD, IND. — Wendell Willkie kalba mokykloje, kurią jis savo laiku lankė.

Pilietybės Reikalai

Bereikalinga Išgąstis

Įvykiai Europoj sukėlė didelį nepasitikėjimą svetimšaliais Jungtinėse Valstijose. Prasidėjo visokie gąsdinimai, kalbos apie deportavimus, ir tam panašiai. Tas išgąsdino nemažai lietuvių, kurie dar nėra piliečiais. Bet išgąsčiui pamato nėra. Mes privalome buti piliečiais, bet jeigu del kokių sunkių aplinkybių negalėjom naturalizacijos popierių išsiimti, tai kartais ne musų kaltė.

Šioj šalyj demokratiškos teisės apsaugo ne vien piliečius, bet kartu ir ateivius. Mums tereikia rupintis demokratiškas teises pildyti ir visiems be skirtumo budėti, kad musų šalis neiškryptų iš demokratijos kelio į diktaturą. Sąžiningiems ir ištikimiems Jungtinių Valstijų gyventojams jokis pavojus negręsia.

"Pašauks į 6 Mėnesius"

Štai pavyzdys kaip dažnai žmones visai bereikalingai išsigąsta. Išpildęs pirmų popierų aplikaciją ateivis gauna mažą kortelę su pranešimu, kad bus pašauktas į 6 mėnesius.

Kai kas gavęs tokią kortelę įsivaizduoja baisius dalykus, kad bus deportuojamas, tardomas, ir t. t. Bet tai nonsensas. Kortelės reiškia štai ką.

Gavęs aplikaciją nuo ateivio su visais atsakymais ir dviejomis fotografijomis, taipgi $2.50 money orderiu, naturalizacijos biuras kortele tą aplikaciją pakvituoja. O sako, kad už šešių mėnesių aplikantą šauks štai kodel. Per tuos šešis mėnesius naturalizacijos biuras patikrins aplikacijos atsakymų teisingumą. Tai padaręs duoda pranešimą aplikantui atvykti į raštinę. Tada jo asmenį ir parašą vėl patikrina, ir jeigu nėra kliučių, pirmus popierius išduoda. Kortelės ir pašaukimas "į šešis mėnesius" reiškia tik tiek ir nedaugiau. *Adv. C. P. Kal*

Pilietybės Pamokos Brighton Parke

Kad palengvinti Lietuviams išsiimti pilietybės popierius ir tapti Amerikos piliečiais, pilietybės kliasos bus atidarytos Brighton Parke, Shulmistras Realty Company ofise, 4016 So. Archer Avenue, trečiadienį, rugpiučio 21 d., kaip 8:00 valandą vakare.

Visi, norį tapti piliečiais ir išmokti rašyti, skaityti ir kalbėti angliškai ir suprasti Amerikos valdžią ir atsakyti į tam tikrus klausimus, kurie yra klausami pirm negu gaunat popierius, esat kviečiami atsilankyti į šias pamokas kas trečiadienio vakarą.

Pamokos bus veltui.

J. A. S.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS
1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Apie Marquette-parkietį ir Jo Paltą

Viskas Laimingai Pasibaigė

MARQUETTE PARK — Visi dabar skundžiasi karščiais, bet negaliu iškentėti nepapasakojęs kas ištiko vieną musų pilietį ir jo paltą.

Dar neseniai, kuomet tų karščių nekantriai laukėm, ir klausėm, kurgi ta vasara?, tas musų pilietis nuvažiavo miestan sau siuto nusipirkti.

Marshall Field krautuvėj pasidėjo savo paltą (overcoatį) ir pradėjo siutų mieruotis. Mieravosi vieną ir kitą, ir vis jam netiko. Tada pilietis nutarė nueiti į kitą krautuvę. Užsimąstęs, jis užsivilko kito kostumerio paltą ir su juo numaršavo į tą kitą krautuvę. Ten paltą vėl nusivilko, pasidėjo į šalį ir vėl pradėjo siutų mieruotis. Kai ir toj krautuvėj neišsirinko, tai sumanė eiti į trečią. Bet priėjęs prie palto jį užsivilkti, pilietis tik tada pažino, kad tai ne jo. Pakėlė triukšmą. Sako, krautuvininkas jam paltus sumainė. Krautuvininkas gynėsi iš paskutinio, sušaukė ir visus salesmanus, bet nei vienas kaltės neprisiėmė. Kilo betvarkė.

Piliečiui staiga dingterėjo galvon, ar tiktai jis pats paltų nesumainė. Sugrįžo atgal į Marshall Field krautuvę ir atrado, kad betvarkės vykstama ir ten. Ten tas kitas kostumeris triukšmavo savo palto nerasdamas. Bet, galiau, rodos, viskas laimingai pasibaigė. Abiejų paltai buvo vienokios spalvos ir vienokio dydžio.

—*M. M.*

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Ragina Lietuvius Lankyti Adler Planetariumą

Sako, Lietuviai Permažai Šią Įstaigą Naudojasi

Kai kurie pasižiurėję į žvaigždes mato gamtos galybę. Kiti mato Dievą. Klerikalai ir mokslininkai kaujasi tarp savęs ginčais apie pasaulio surėdymą.

Visos žvaigždės, planetos, mėnuo ir saulė danguj yra taip surėdyti, kad jie funkcionuoja kaip laikrodis. Musų saulės sistema eina tokioj regularėj tvarkoj, kad pagal ją galima apskaičiuoti laikas tukstantis metų atgal ir tukstantis metų pirmyn. Pagal ją galime žinoti kur kokia planeta rasis ir už šimtmečių.

Chicagos garsiajam Adler planateriume tas visas dangaus gyvenimas publikai parodoma ir išaiškinama. Ten duodamos nemokamos paskaitos su paveikslų demonstracijomis. Tie paveikslai yra nutraukti teleskopiniais aparatais ir mėnulį, žvaigždes parodo tik iš 30 mylių tolumo.

Lietuviai, kurie nori daugiau apie "dangų" sužinoti, padarys gerai, jei į Adler planateriumą dažniau atsilankys. Jis atidaras nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p. Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais įžanga veltui; kitomis dienomis 25 centai.

Walter Rakauskas.

(Walter Rakauskas, kuris prisiuntė šį rašinį, yra Adler Planateriumo tarnautojas. Jis sako, kad permažai lietuvių naudojasi tą milžiniška mokslo įstaiga. Red.).

Kaip Sriaunos Upės Vandenėlis

— Mintys Apie Gyvenimą —

Juk žmogaus amžių galima lyginti prie sriaunos upės vandenėlio, kuris neša viską, kas jam papuola, ten toli, į nežinomą nepasiekiamą vietelę.

Sako, gyvenimo laikas greitesnis ir už bėgantį žirgą. Žmogus, gyvendamas šiame pasaulyje, kartais nepastebi, kad ir jis nelėčiau už tą žirgą bėga. Kartais kai sustoja ir atsisukęs pažvelgia atgal į prabėgusius metus, į tolimą savo gyvenimo praeitį, tai nustemba, ir širdyj gailesio balsas paklausia, argi taip greitai tos pilkosmargos mano gyvenimo dienos praužė?

Pradėjęs svajoti jis mato aušt ančią saulę. Ji pamažu pasirodo iš užu kalnų ir miškų rytuose, skaisčiai nušviečia gyvybe alsuojantį pasaulį, pievas, laukus ir rasos lašus. Kyla aukštyn — tai vidudienis. Bet, štai, netikėtai jau pavakaris. Greitai ateis ir vakaras, užviešpataus tamsi naktis. Tai poilsio ir tylos-ramumo laikas. Gamta savo prieglobstyj viską migdys-liuliuos.

Tai taip ir su gyvenimu. Žmogus pilnas vilčių, idėjų laukia šviesesnio rytojaus, sunkiai dirba, neša vargus. Kaip to upelio vandens nešami medgaliai jis blaškomas gyvenimo srovės, jis kovoja, bando eiti pirmyn, ir, rodos, jau mato aušrelę švintant, skaisčią saulę tekant, tik, staiga, pastebi, kad jau brėkšta, tamsa jau čia pat.

Norėtų, rodos, vėl tas dienas pergyventi, godžiai žiuri į praeitį, bet taip kaip niekas nesustabdo sriaunaus upelio, taip niekas nesustabdys laiko.

Gyvenimas įdomus, misteriškas, pilnas visokių paslapčių. Pilnas žiaurumo. Kas nenusivilia gyvenimu, tie gal jį įvertina ir skaisčiomis mintimis į jį žiuri. Laikas — žmogaus veidrodis ir pragedrulių troškėjas.

Laikas bėga kaip žirgas, pasispardydamas, o mes, kurie dar pajėgiame, vis dar žiurime priekin ir svajojame apie gražius darbus, neretas stengiamės jų imtis, kad musų pasaulį pagražinti, kad padaryti jį puikesniu gal už patį dangų.

O musų gyvenimas, kaip ta sriaunoji upė, bėga, skuba, neša mus į nežinomą, nepasiekiamą vietelę. R. Š.

Jo Balsą Gal Mes Visi Esam Girdėję

Bet Ne Visi Jį Pažįstam

Ne vienas kinoteatrų lankytojas, žiurėdamas Paramount bendrovės filmuotos žinių kronikos, gal yra pastebėjęs užrašą ant filmo: "VOICE: JOE BOLEY".

Tas "Joe Boley" balsas yra skambėjęs beveik kiekvienam Amerikos kinoteatre ir gal kiekvienuose Amerikos namuose, kur yra radio aparatas.

Balso savininkas yra buvęs Chicagos lietuvis, Joe Boley-Bolevičius, kuris dabar gyvena New Yorke ir užsiima radio programų vedimu stambioms stotims, taipgi tarnauja filmų bendrovėms už "komentatorių" filmų kronikuose.

Dar Jaunas

P-s Boley-Bolevičius dar yra jaunas žmogus. Gyvendamas Chicagoj jisai lankė Loyola universitetą, veikė jaunimo organizacijose, daugiausiai "Vyčiuose", taipgi buvo vienas pirmųjų lietuviškų radio programų "anaunserių". Čia tas jo skambus ir malonus balsas, kuris jam yra atnešęs ne vieną pasisekimą, atkreipė didesnių stočių domę, ir netrukus Boley atsidurė Pittsburghe. Ten jis vedė kelis angliškus programus vienoj didelėj vietos radio stotyj.

Neilgai ten išbuvęs p. Boley atsidurė New Yorke. Mat, patiko jo balsas newyorkiečių radio magnatams, ir jie atsikvietė jį pas save. Ten prasidėjo jo karjera su Paramount filmų bendrove ir garsiais radio stočių tinklais. Dažniausia jis eina "anauncerio" pareigas stotyj WOR.

Vedė Francuzų Dieną Parodoj

Pasaulinėj parodoj jis pernai vedė visą Francuzijos dienos programą, taipgi vedė ir dalį Lietuvių Dienos, nors kontraktai, etc., jam tai kaip ir draudė daryti negaunant atlyginimo.

P-s Boley vertas lietuvių pagarbos. Dažnai sakoma, kad lietuvis, kartą prasimušęs į platesnį pasaulį, nutraukia ryšius su savo tautiečiais, įeina į naujų draugų gyvenimą ir lietuviai apie jį daugiau nebegirdi. Bet ne taip su p. Boley.

Jis su lietuviais veikia, palaiko labai artimą kontaktą, net stengiasi į lietuvišką gyvenimą ir naujienybių įnešti. Pavyzdžiui, daugiausia jo pastangomis pernai buvo suorganizuotas lietuviškas "Book-of-the-Month" kliubas, kurio tikslas yra ugdyti užmigusį lietuvių pamėgimą knygas skaityti, ir supažindinti juos su parinktais lietuviškos literaturos kuriniais. Kas mėnesį kliubas parenka vieną geresnį grožinės ar istorinės literaturos veikalą ir jį platina savo prenumeratorių ir skaityti mėgstančių amerikiečių tarpe.

Toks tai asmuo, augęs ir dirbęs Chicagos lietuvių tarpe, slepiasi už to užrašo kinoteatrų žinių kronikose: "VOICE: JOE BOLEY". *G. G.*